

ÜTI teadusseminar, 31. oktoober 2018

Rände protsessid ja rände pika-ajaline mõju I: Mida näitavad Euroopa loendused rände kohta? (Eurostati CensusHub)

Luule Sakkeus Allan Puur

Üritust toetab ASTRA KSTDK ja TLÜ TEE

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Millest juttu tuleb?

▶ Motivatsioon

- ▶ Registreerimispõhised rändeandmed vs loendusandmed

▶ Eurostati CensusHub

- ▶ Millist teavet see allikas pakub?

▶ Rände erinevaid tahke puudutavad tulemused

- ▶ Sisseränne
- ▶ Väljaränne
- ▶ Tagasiränne
- ▶ Sisse- ja väljarännanute sotsiaaldemograafiline profiil
- ▶ Rände tulevikumõju (ÜRO prognooside alusel ja EIA alusel II osa)

Motivatsioon

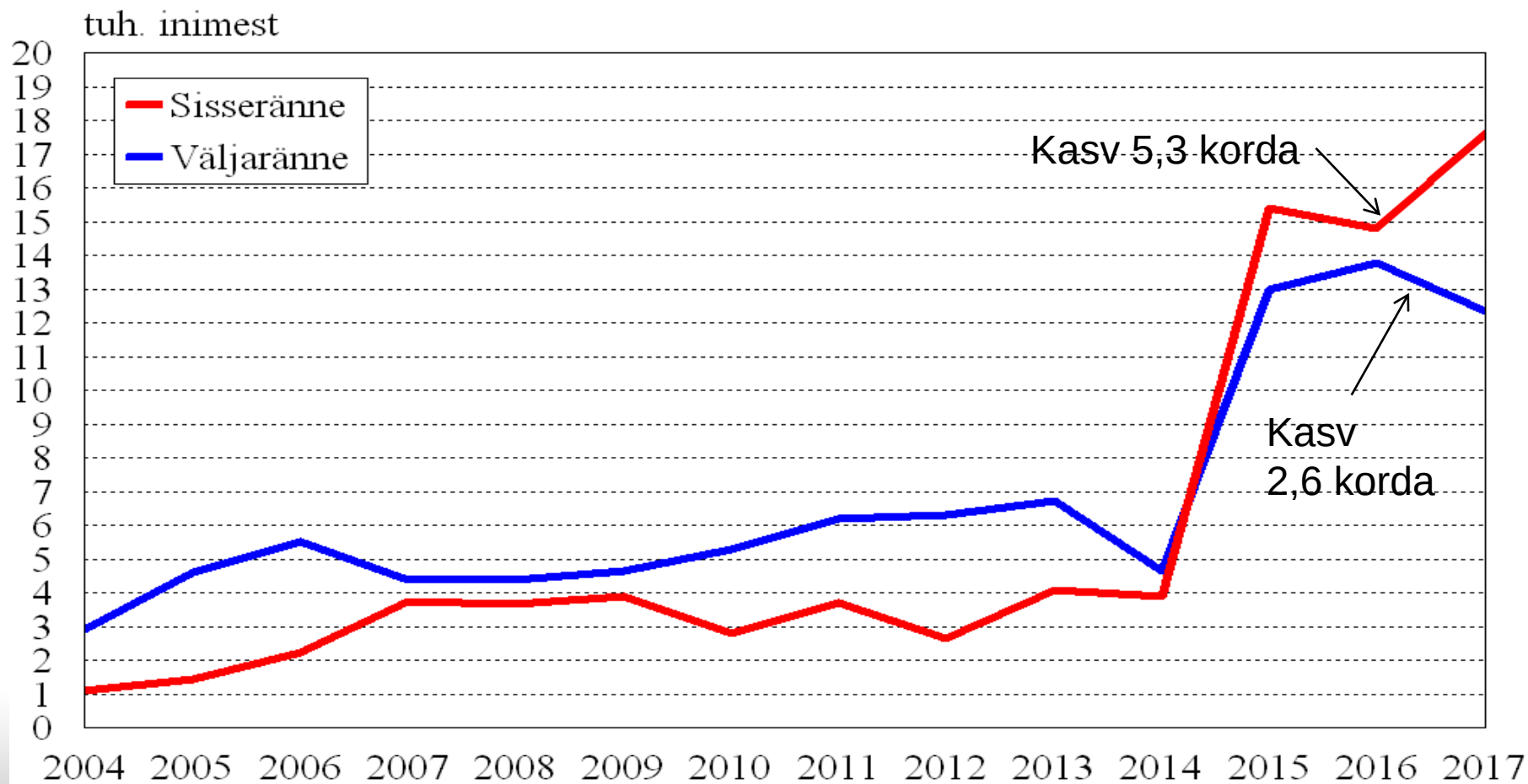
Registreerimispõhise rändestatistika probleemid

Willekens,F., Massey,D., Raymer,J., Beauchemin,C. (2016). International migration under the microscope. Fragmented research and limited data must be addressed. *Science*, 352(6288): 897–899

- ▶ Rändesündmuste süstemaatiline alaregistreeritus
 - ▶ Eriti suur alaregistreeritus iseloomustab väljarännet
 - ▶ Lähteriikide väljaränne ja sihtriikide sisseränne erineb kordades
- ▶ Prevaleerib läbilõikeline/aastapõhine vaade
 - ▶ Mitmekordset liikumist on raske arvestada, metoodikavahetused
- ▶ Ränne on teiste protsessidega raskesti seostatav
 - ▶ Rändes osalenute käekäik pärast saabumist/lahkumist (kodakondsuse omandamine, tööturul osalemine jne)

Sisse- ja väljarände vood Eesti, 2004–2017

Allikas: Statistikaamet 2018

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Rände seaduspärasus - vanussõltuvus

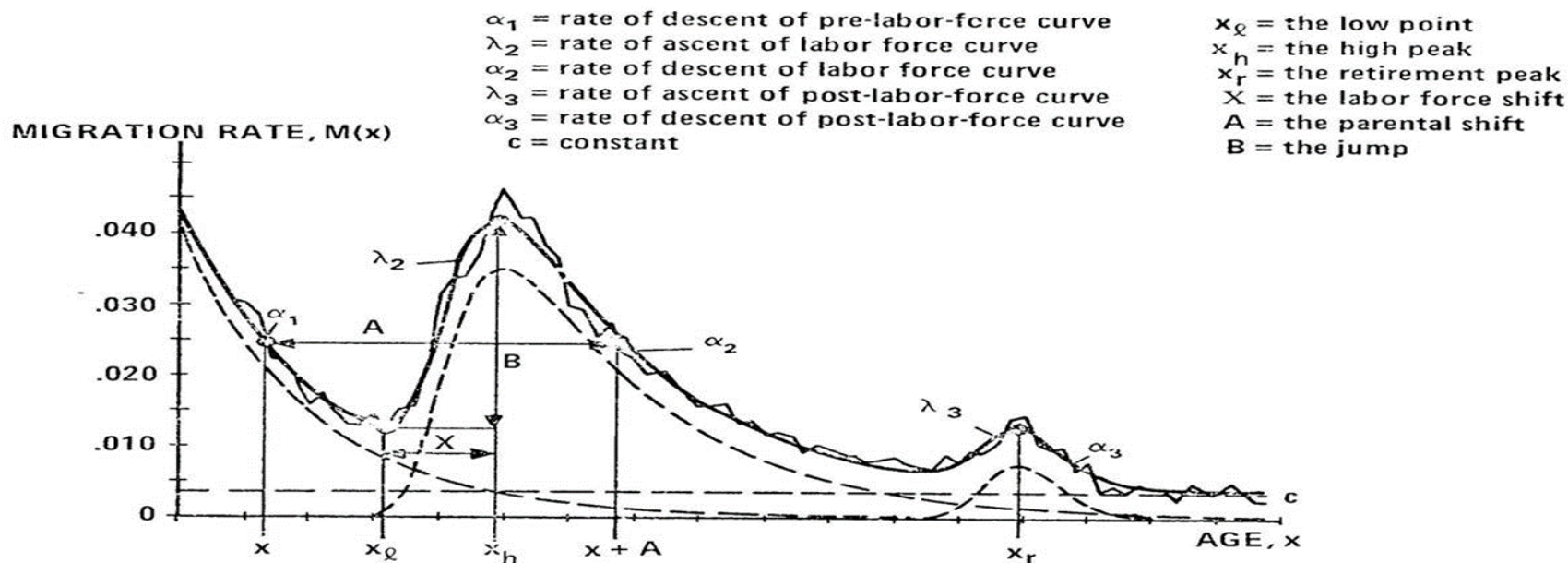

Figure 5. The model migration schedule.

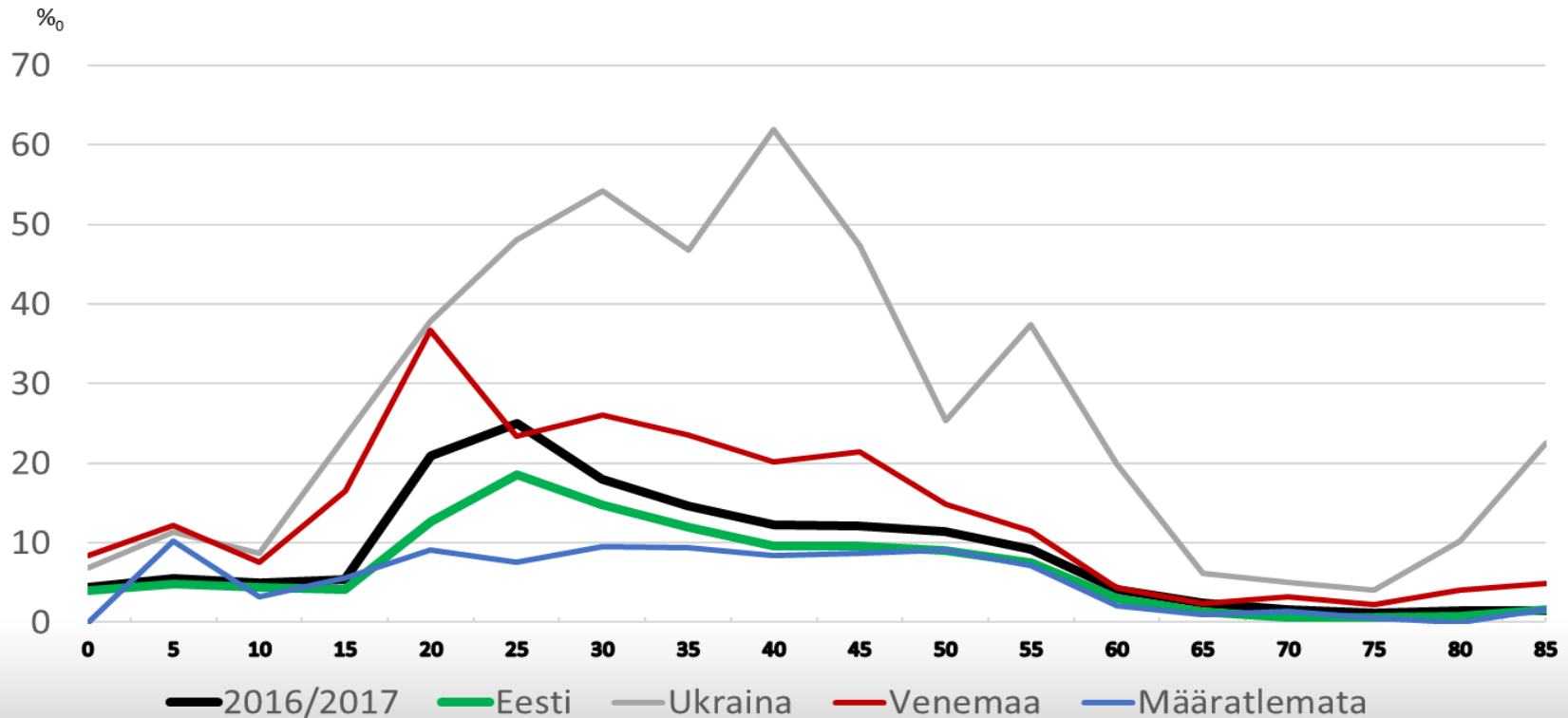
Allikas: Rogers A., Castro L. (1981)

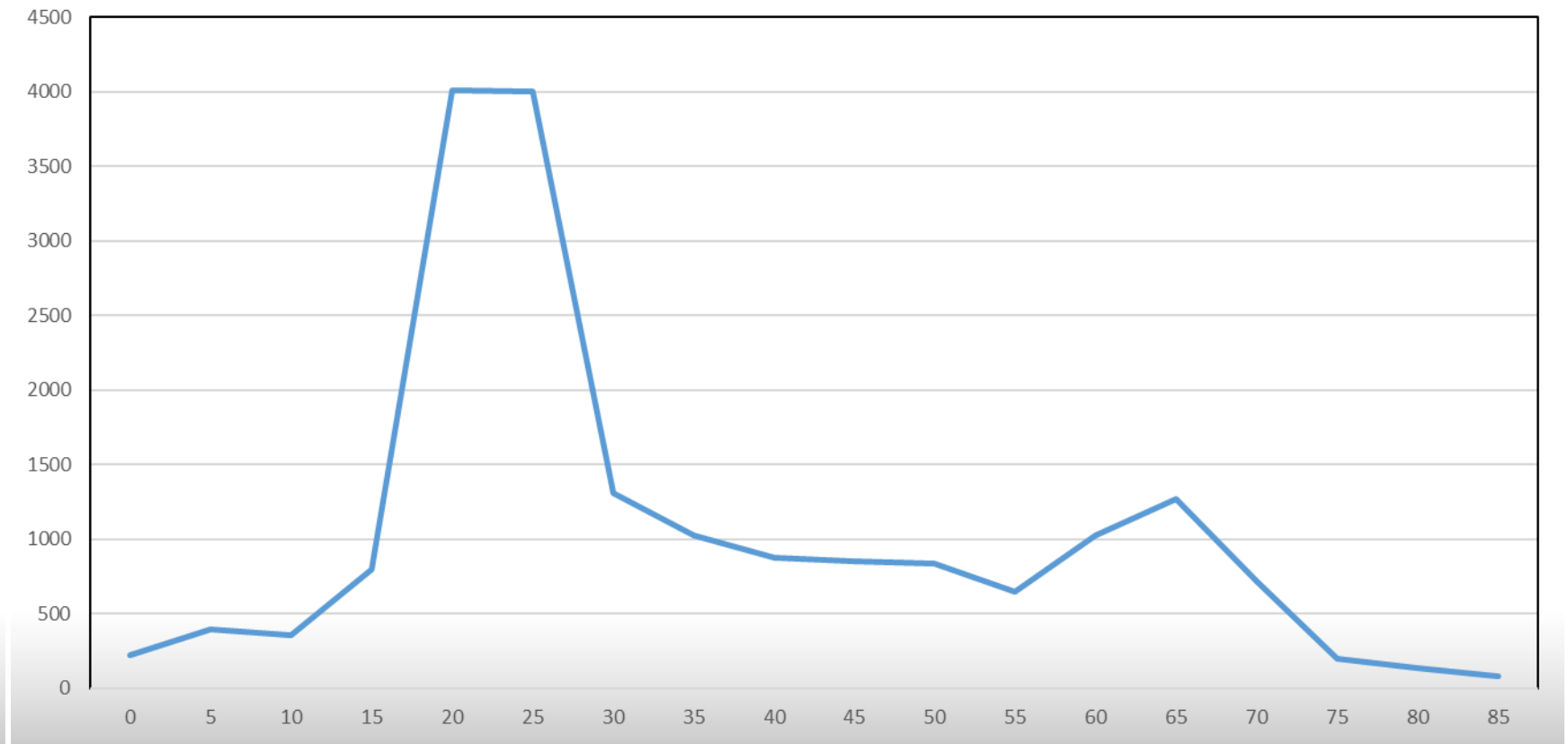
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

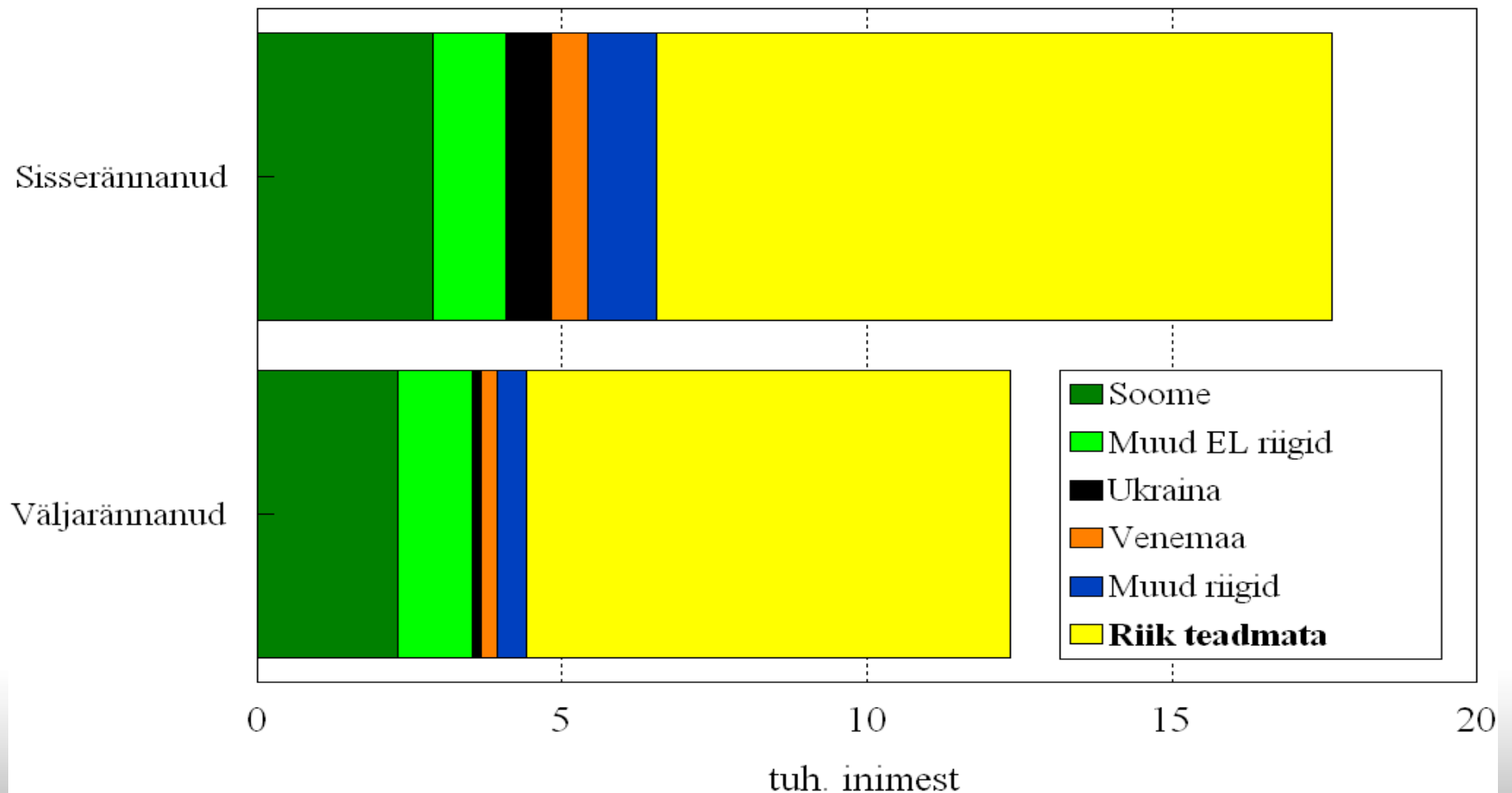
Eesti väljaränne kodakondsusrühmiti 2016/2017

Eesti väljaränne EL kodakondsetele 2016/2017

Sisse- ja väljarände lähte- ja sihtriigid Eesti, 2017

Allikas: Statistikaamet 2018

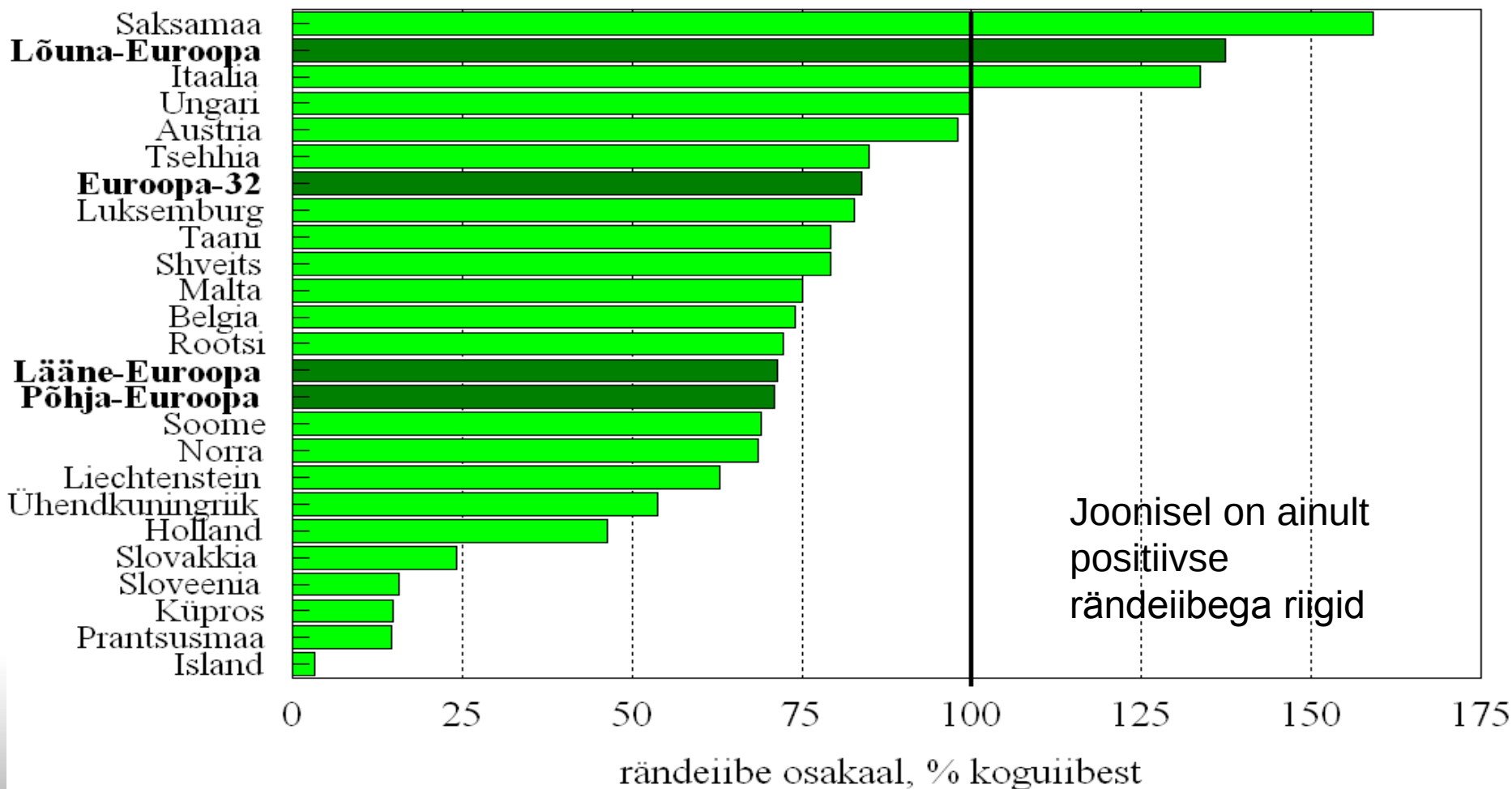

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Motivatsioon(jtk): rände kasvav demograafiline panus

Euroopa Liidu riigid, 2010–2015

Allikas: Eurostat 2016, autorite arvutused

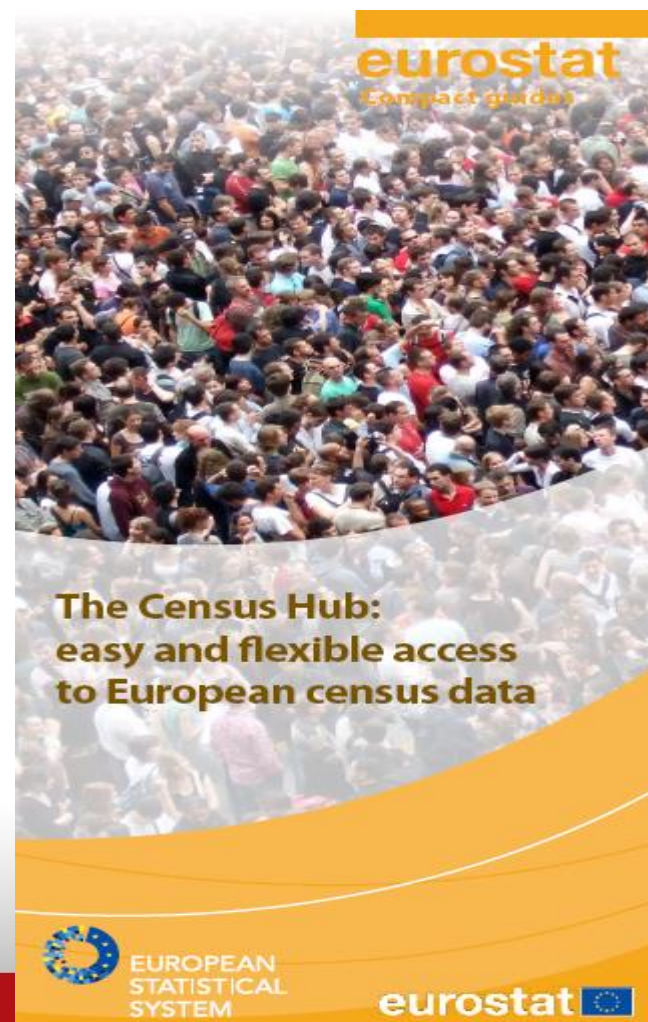

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

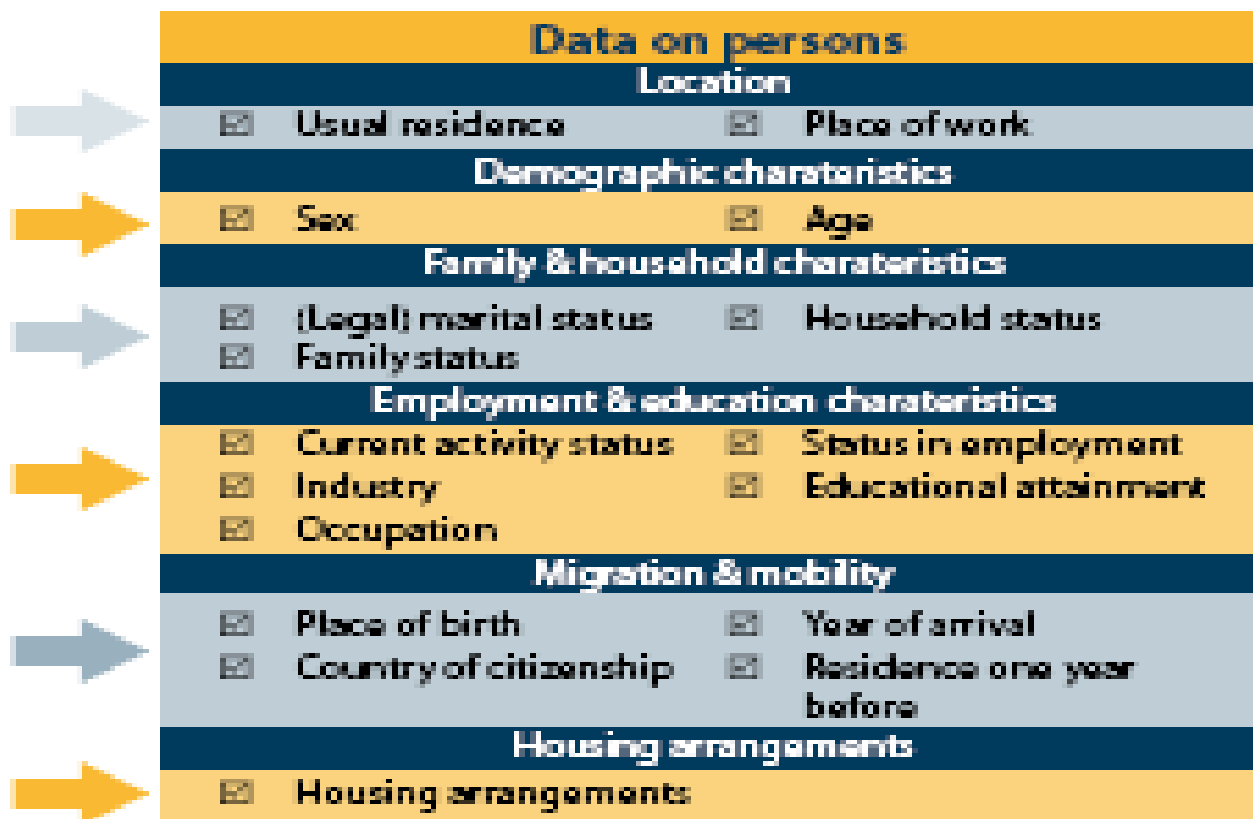
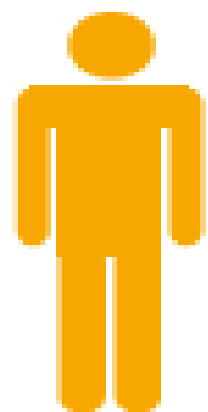
Eurostati Censushub

- ▶ Asukoht:
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/population-and-housing-census/census-data/2011-census>
- ▶ EU-EFTA riikide (32 riiki) loenduste harmoniseeritud koondandmed
- ▶ Kasutajasõbralik tabelite moodustamise ja allalaadimise tööriist

Eurostat Censushub: isikutunnused

The widest range of census topics relate to persons.

Eurostati Censushub: leibkonna- ja eluruumi tunnused

Data on households

- ☑ Type of private household
- ☑ Size of private household
- ☑ Tenure status of households

Data on families

- ☑ Type of family nucleus
- ☑ Size of family nucleus

Data on housing units

- ☑ Occupancy status
- ☑ Type of ownership
- ☑ Number of occupants
- ☑ Period of construction
- ☑ Useful floor space
- ☑ Toilet facilities
- ☑ Type of heating

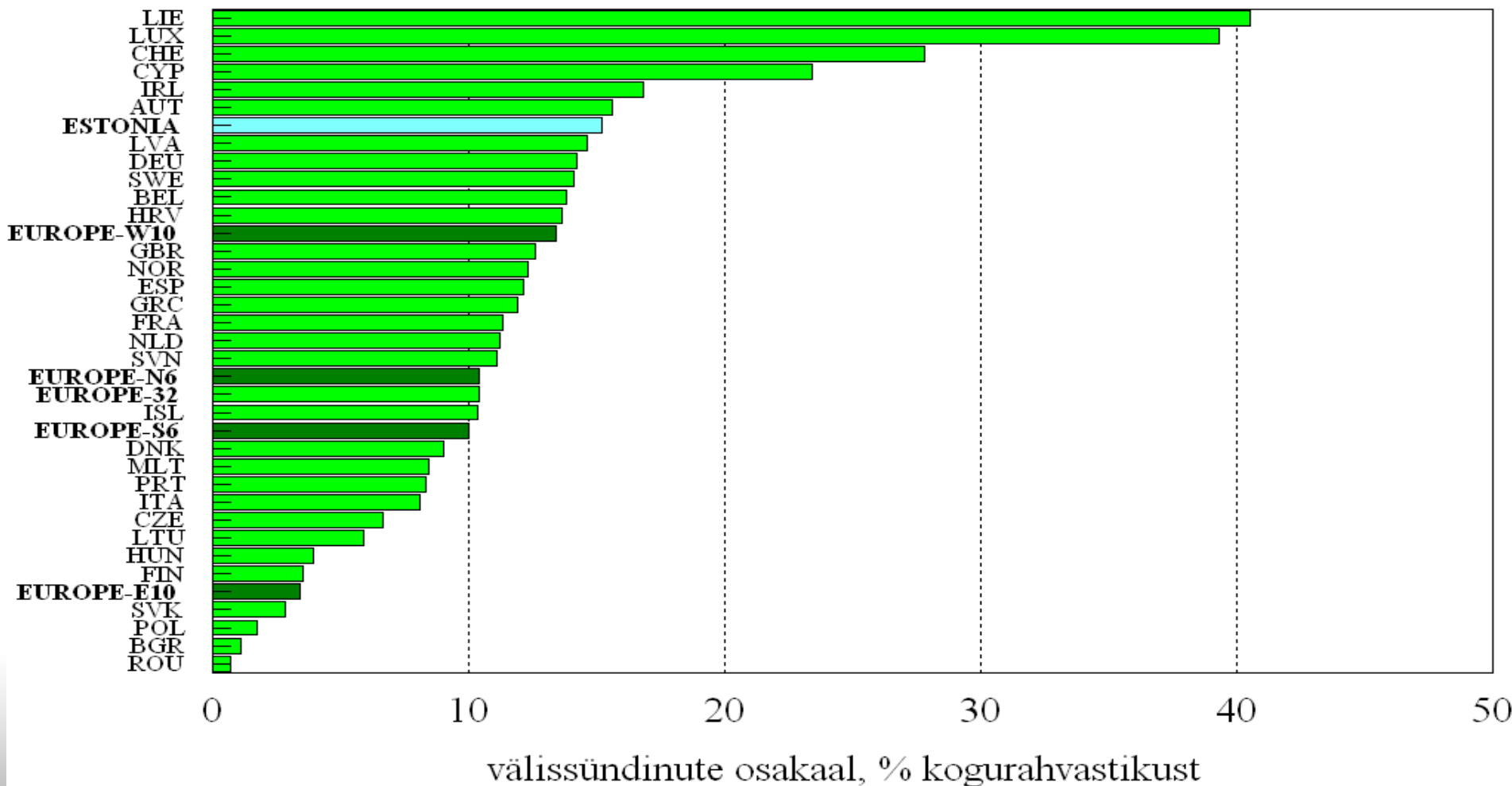
Sisserännanud

(Euroopa Liidu riikide 2010. a. vooru loenduste ja
2014.a. EL tööjõu-uuringu erimooduli põhjal)

Välissündinute osakaal

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010 loendusvoor

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

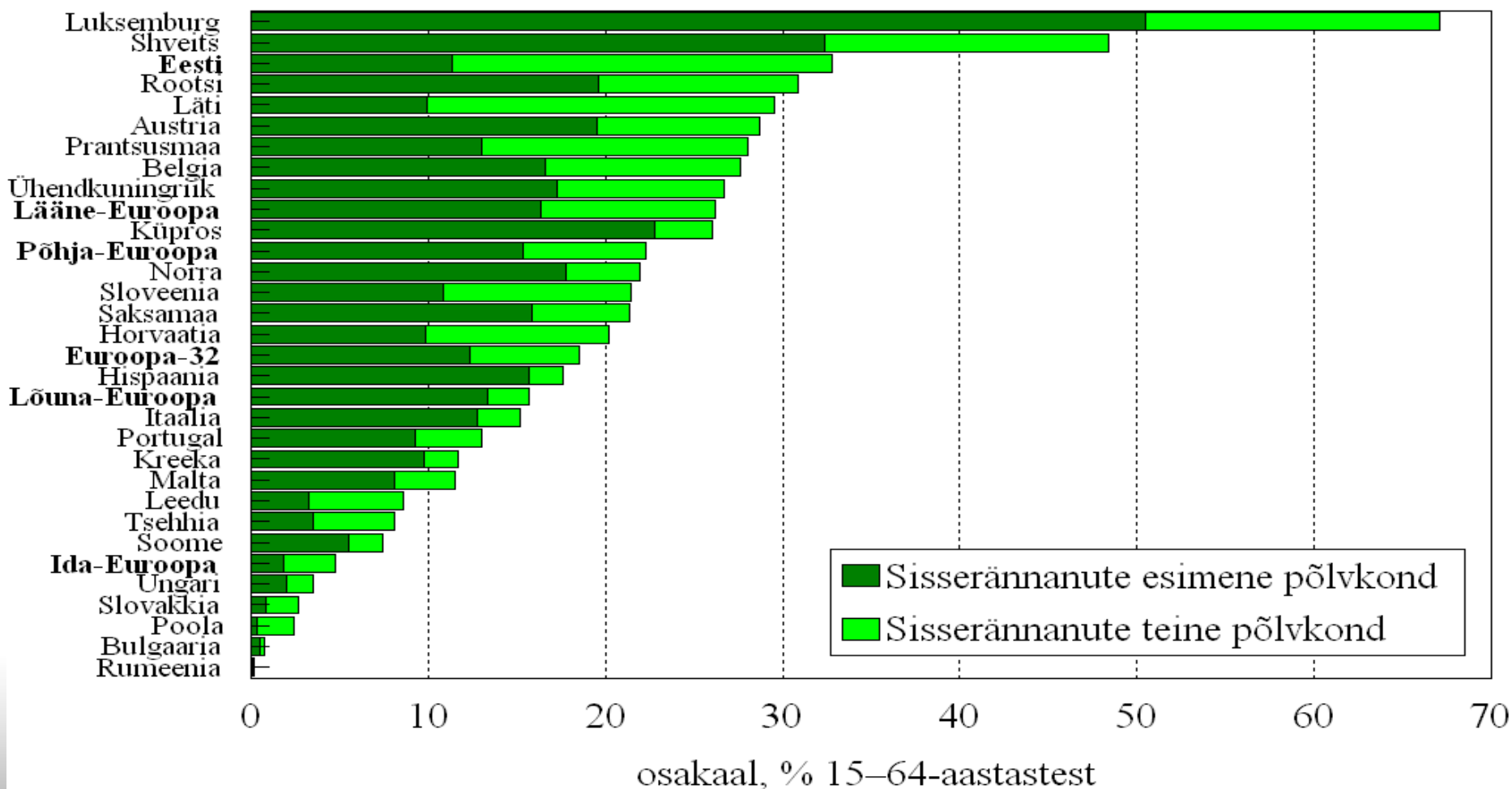

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Välispäritolu rahvastiku osakaal

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2014

Allikas: Euroopa Liidu tööjõu-uuring 2014, autorite arvutused

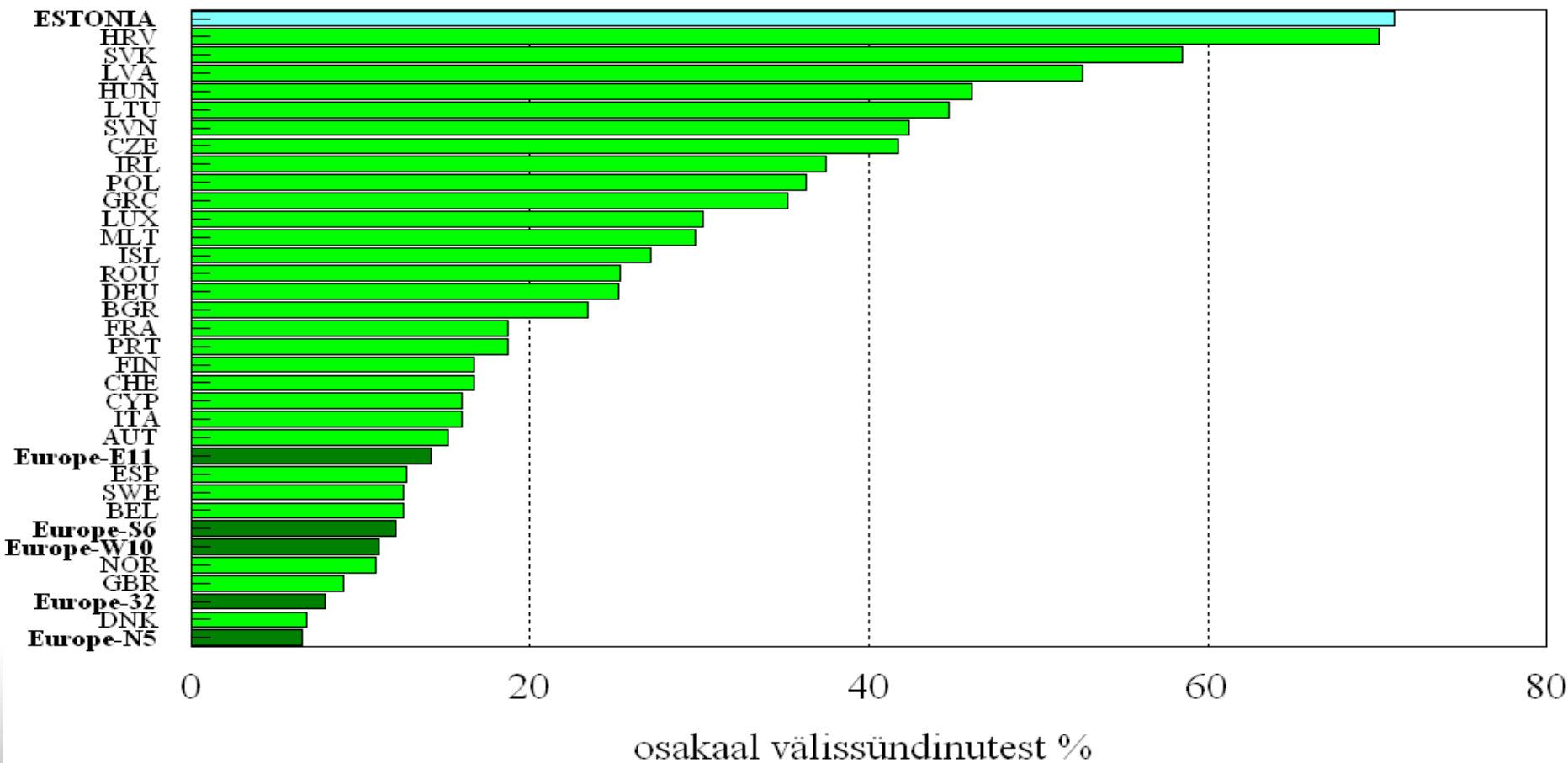
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserände kontsentratsioon (esimese lähteriigi osa)

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

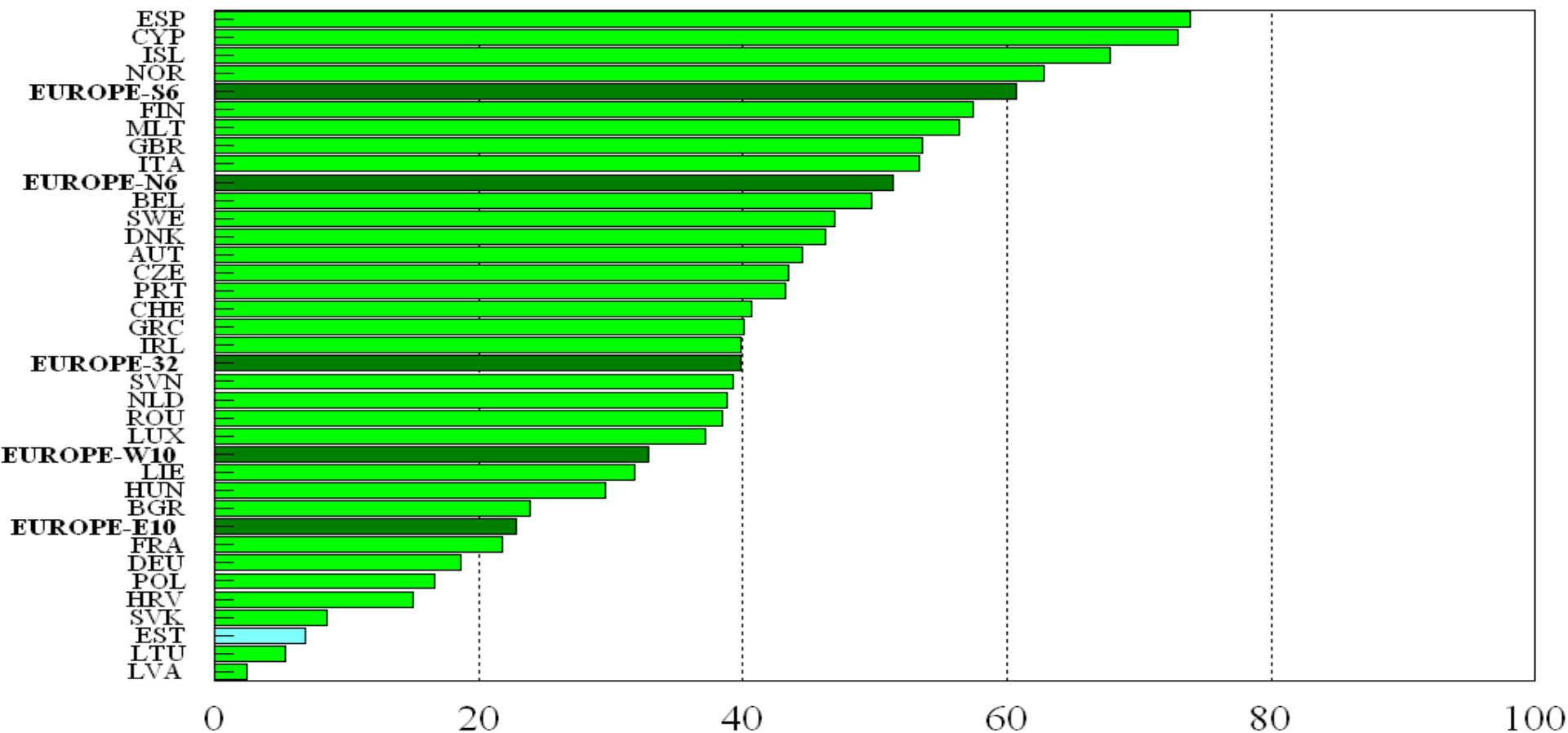

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Uute sisserrännanute osakaal sisserrännanutest

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010 loendusvoor

aastatel 2000-2011 sisserrännanute osakaal, % kõigist sisserrännanutest

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

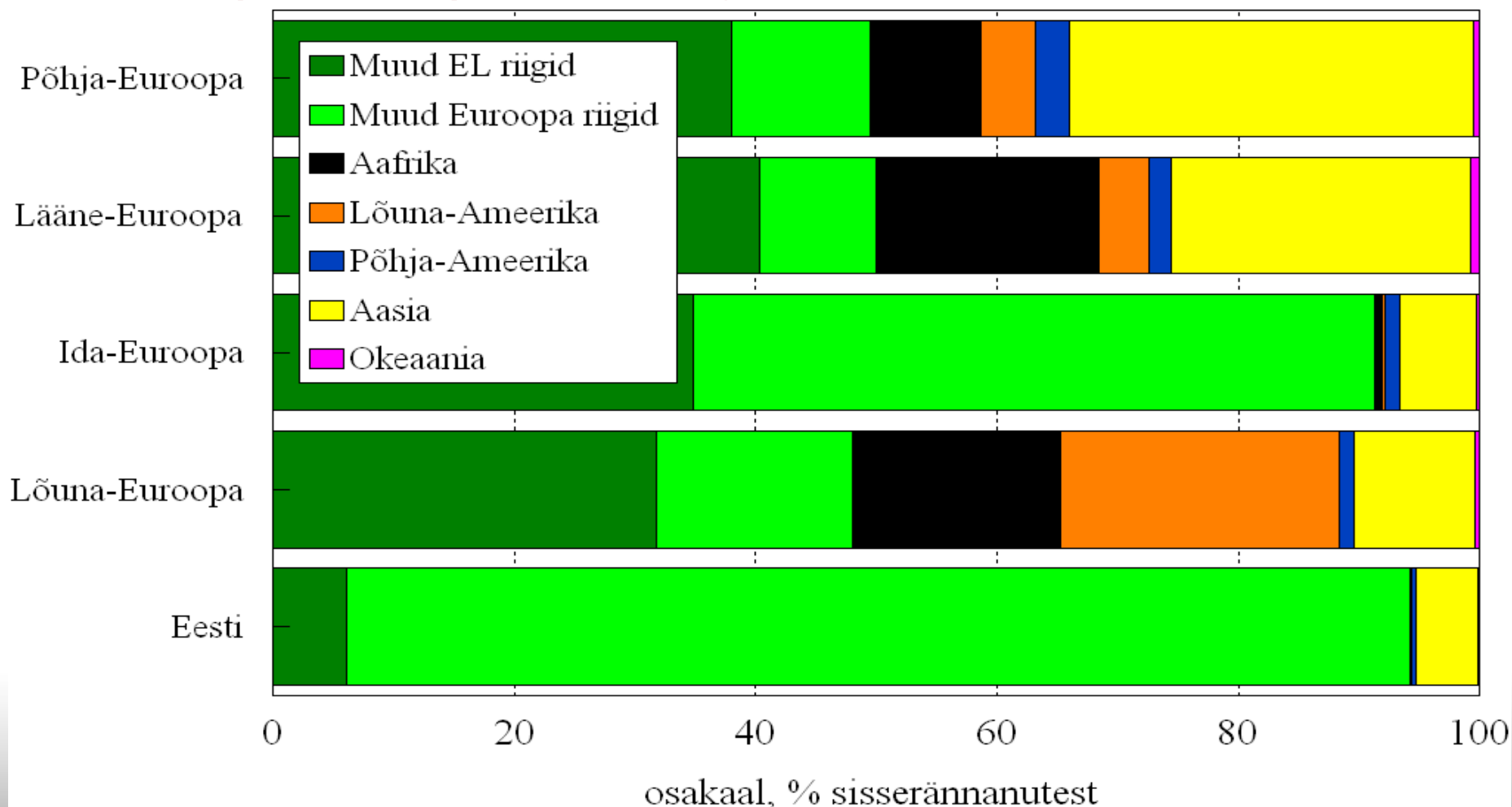

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute päritolupiirkond

Euroopa Liidu piirkonnad ja Eesti, 2010.a. loendusvoor

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

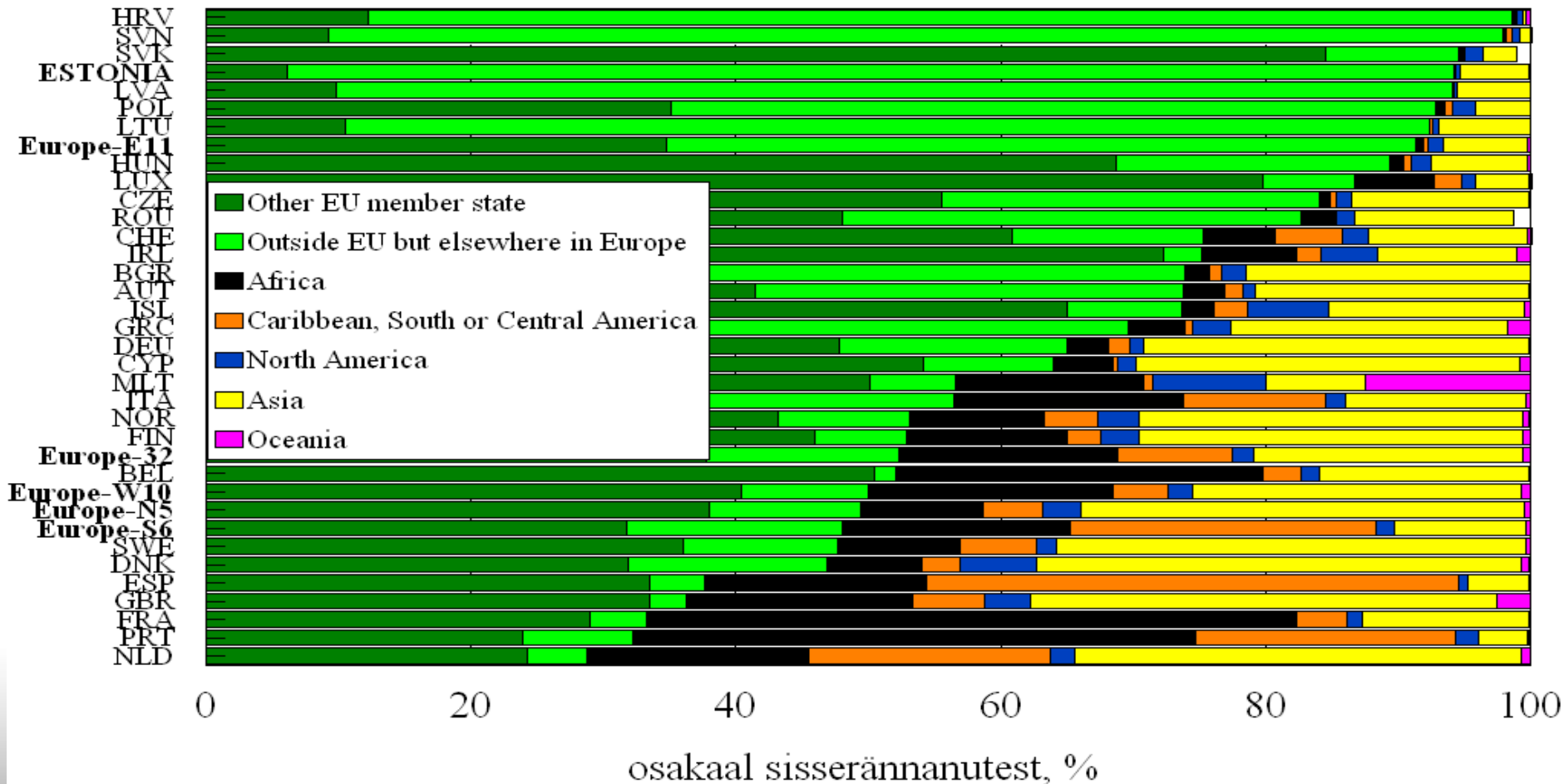

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute detailne päritolukoostis

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010 loendusvoor
elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

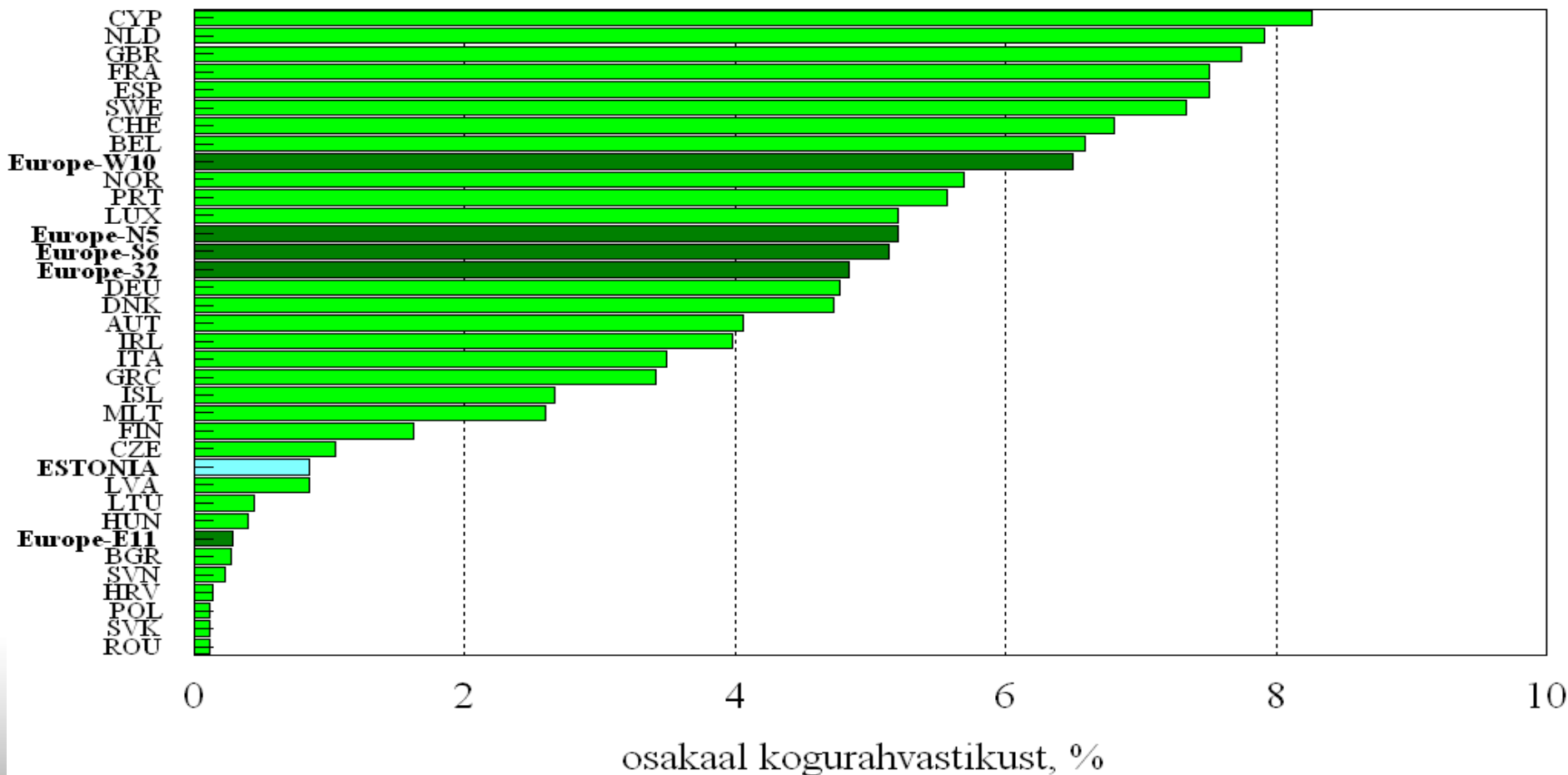
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljastpooolt Euroopat saabunute osakaal

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010 loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarännanud

(Euroopa Liidu riikide 2010. a. vooru loenduste põhjal)

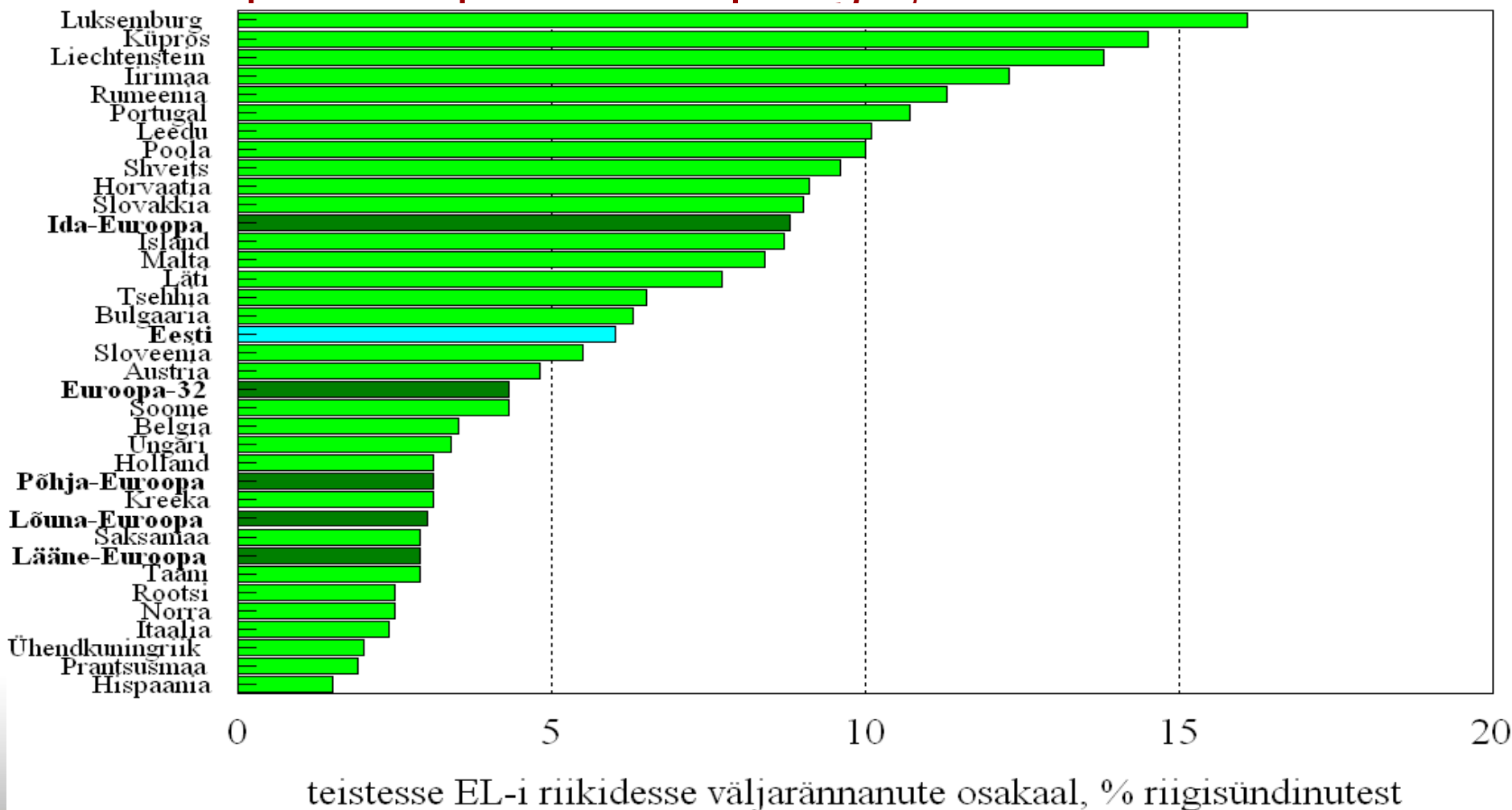

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarännanute osakaal riigisündinutest

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

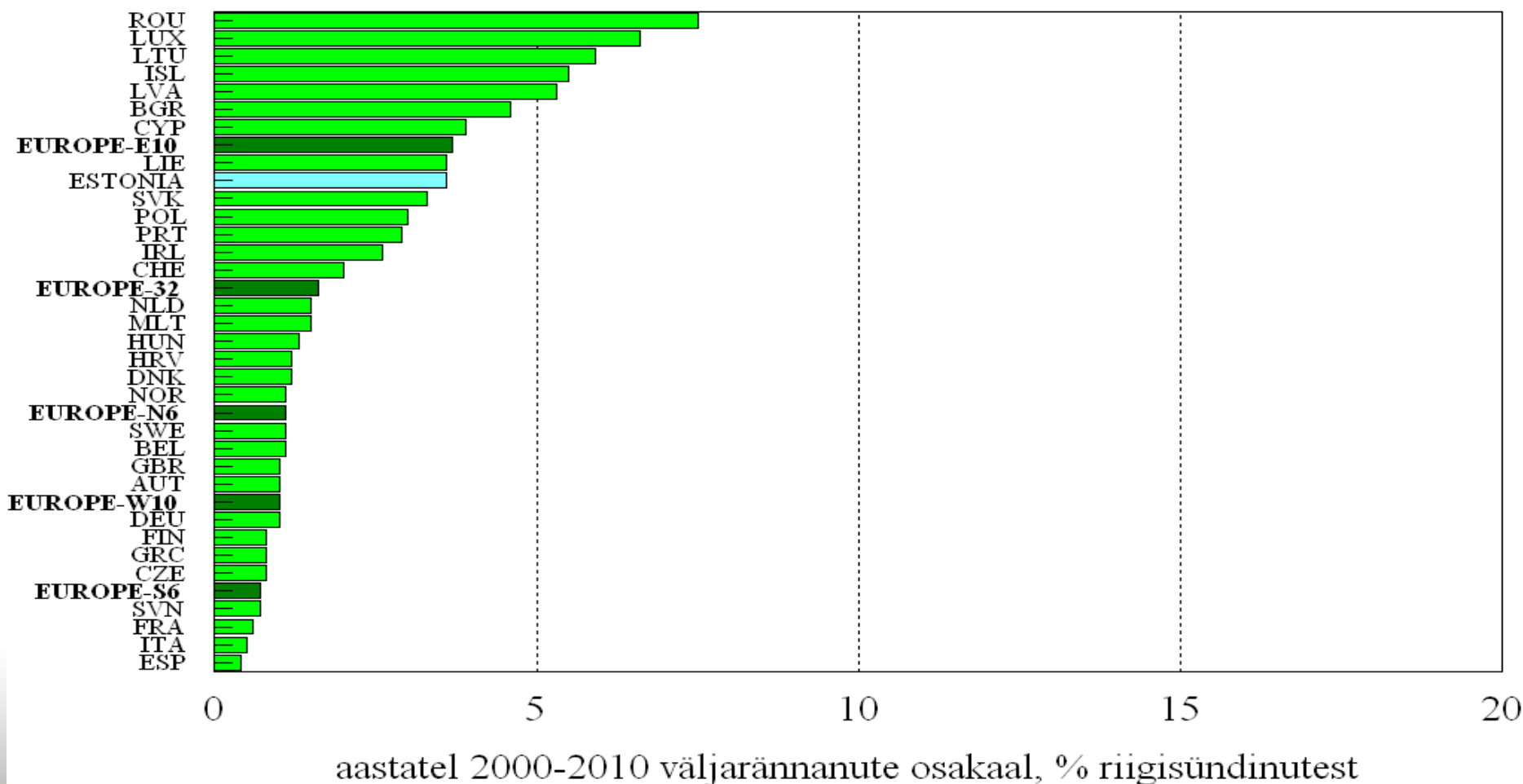

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Uute väljarännanute osakaal riigisündinutest

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

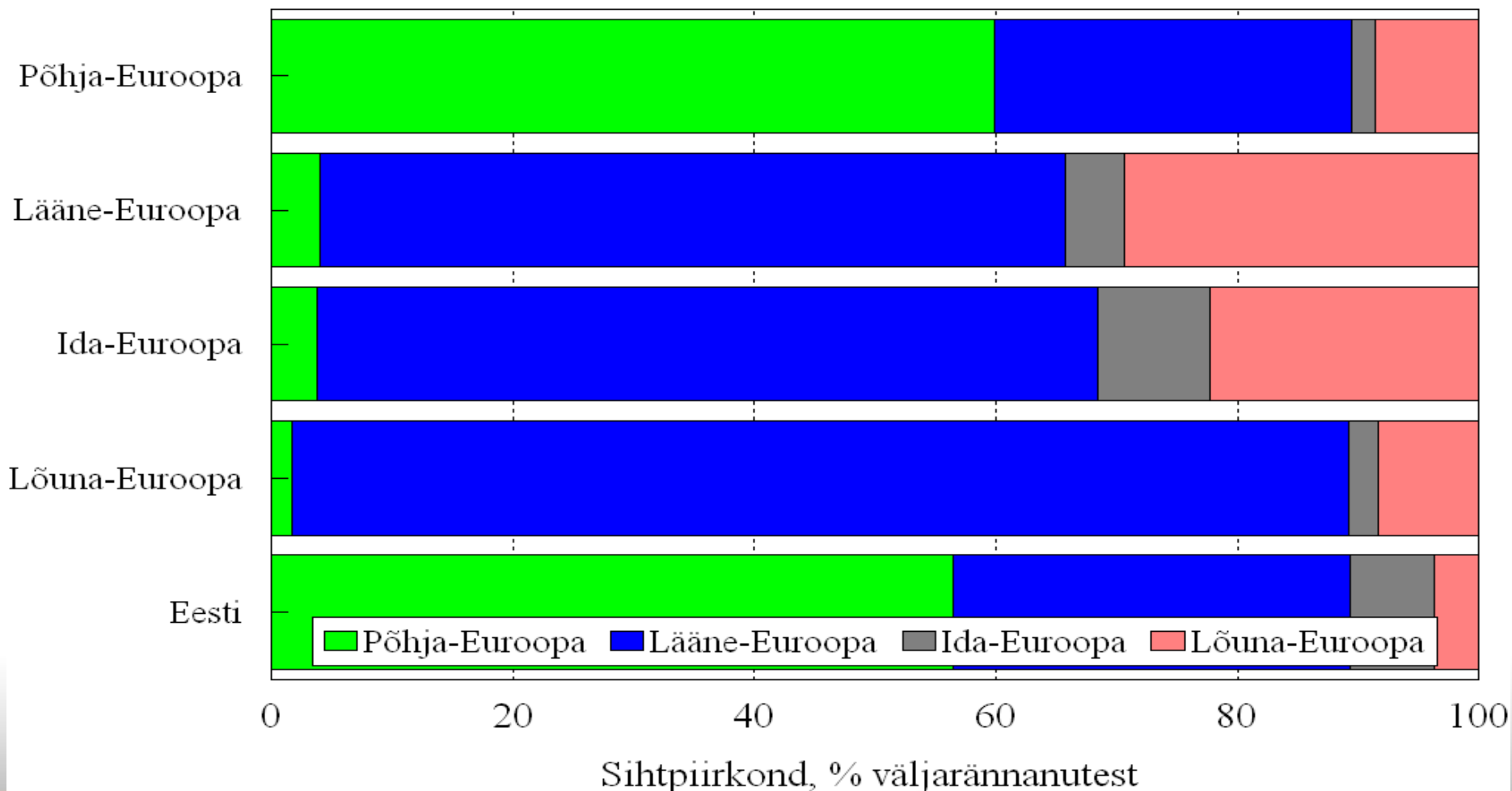

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarännanute sihtpiirkond

Euroopa Liidu piirkonnad ja Eesti, 2010.a. loendusvoor

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

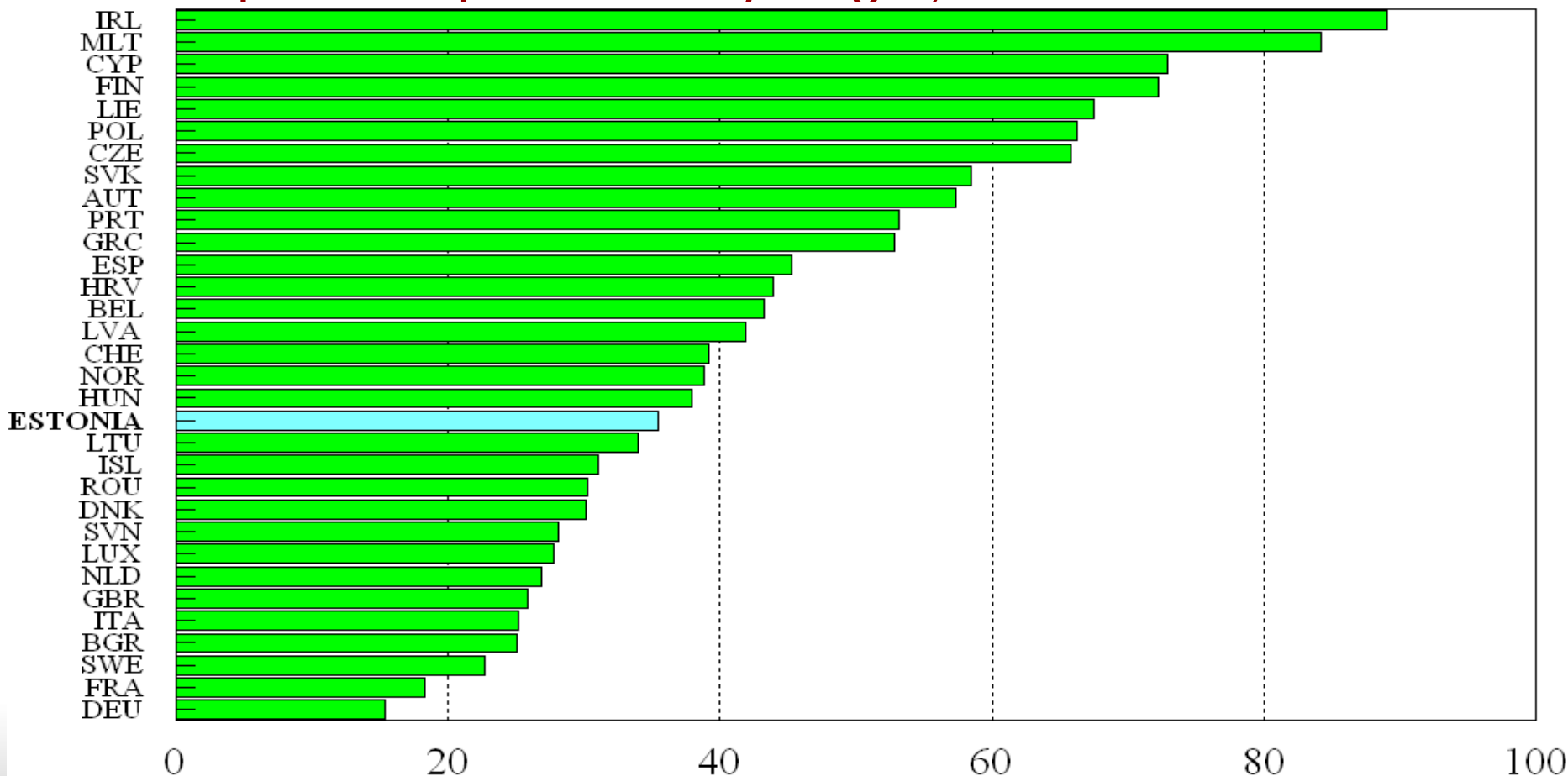

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarände kontsentratsioon (esimese sihtriigi osa)

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

esimese riigi osakaal, % teistes EU-EFTA32 riikides elavatest riigisündinutest

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Tagasirännanud

(Euroopa Liidu riikide 2010. a. vooru loenduste põhjal)

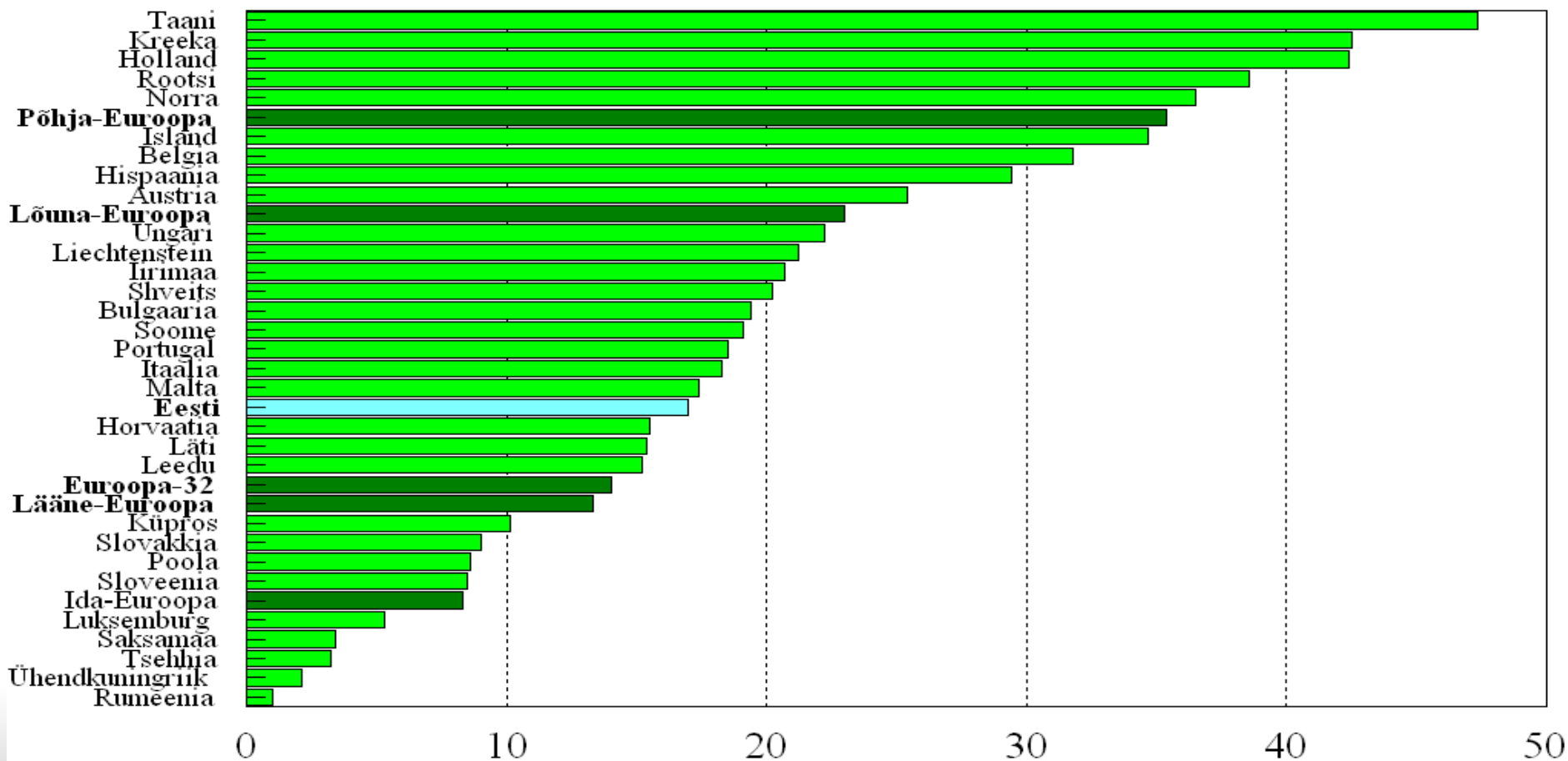

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Riigisündinute tagasirände määr

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2000–2011

aastatel 2000–2011 tagasirännanute osakaal, % välja- ja tagasirännanutest

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

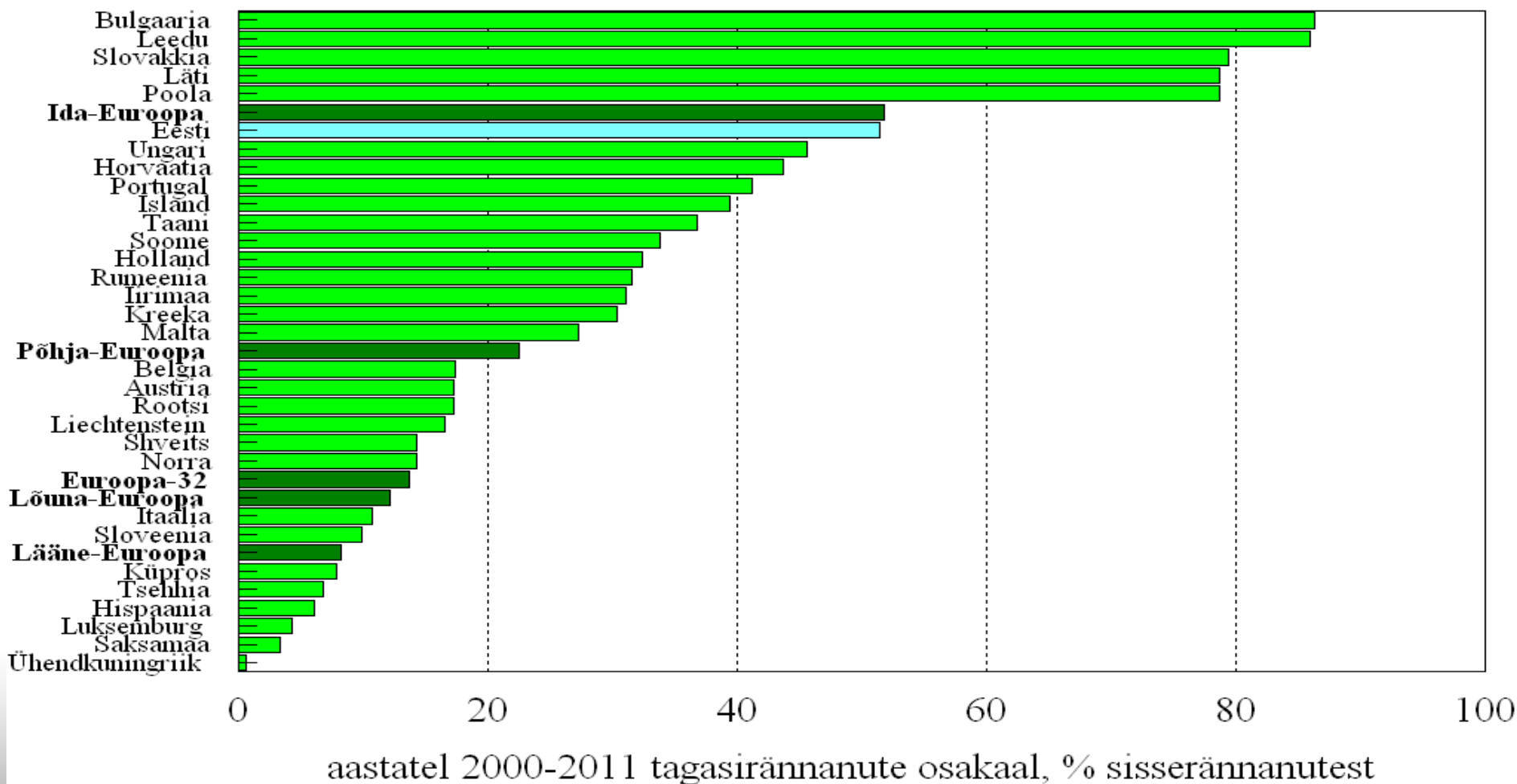

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Tagasirännanute osakaal sisserännanutest

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2000–2011

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

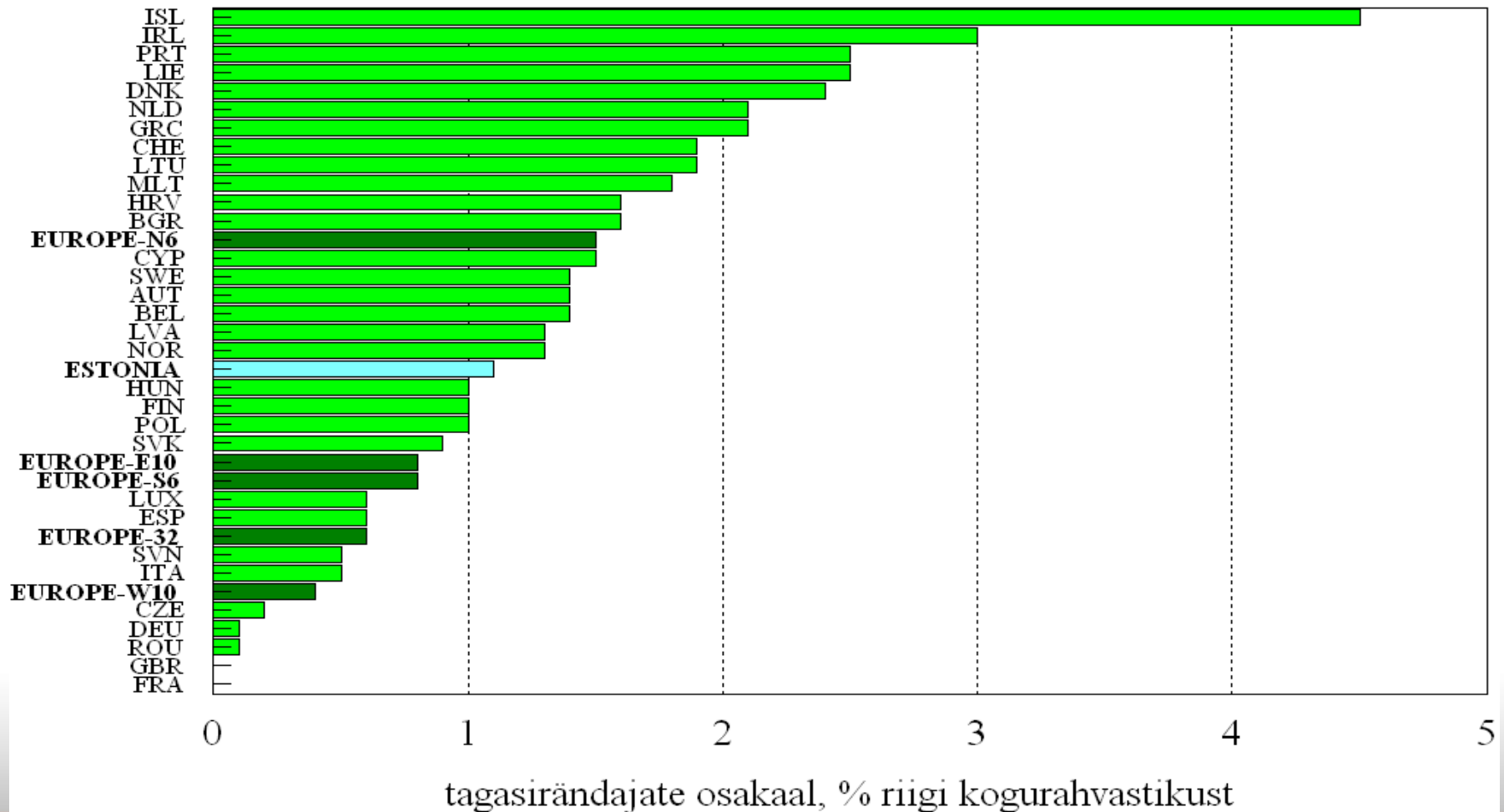

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Tagasirännanud osakaal kogurahvastikus

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2000–2011

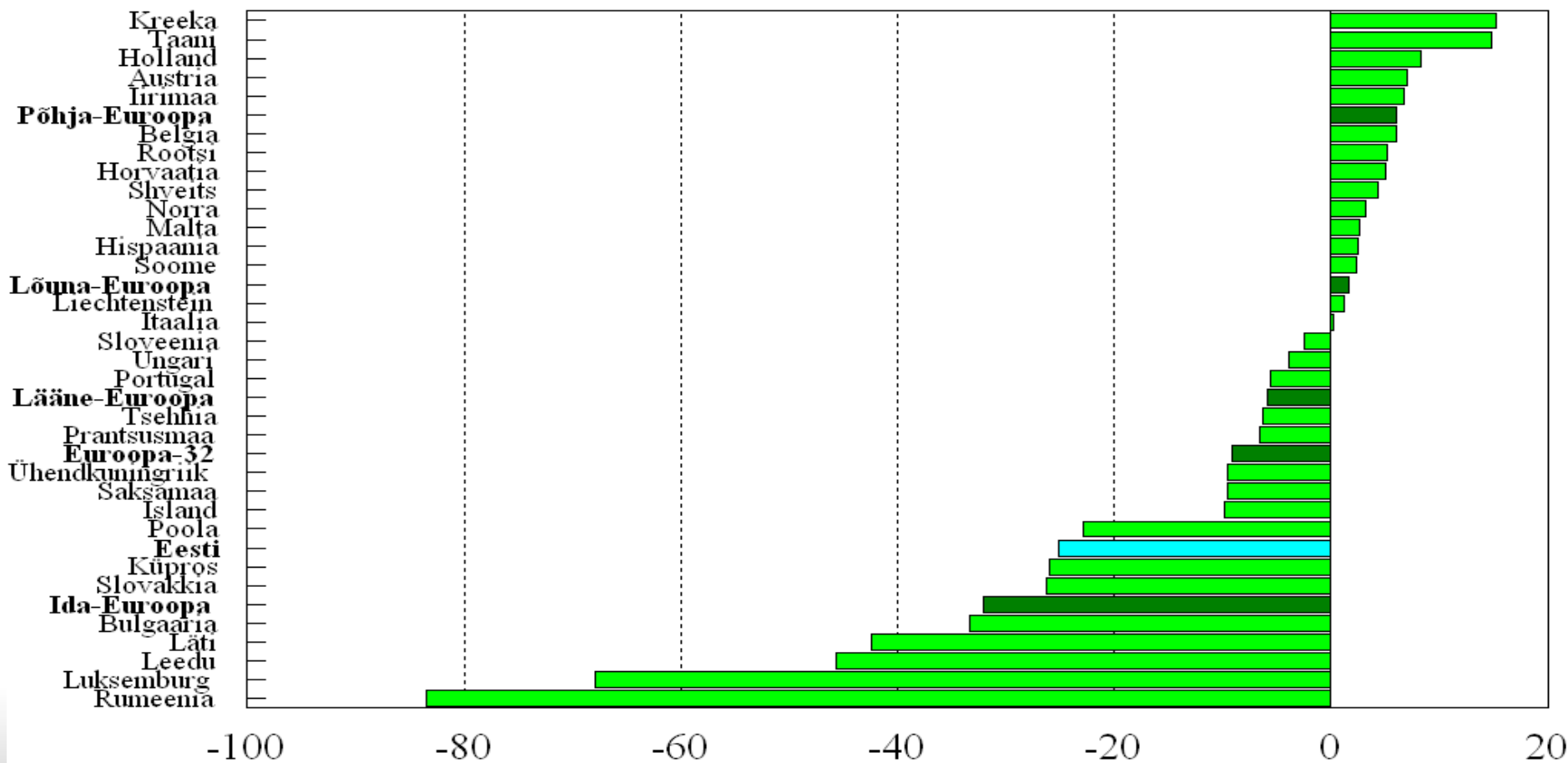
Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Riigisündinute välja- ja tagasirände saldokordaja Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2000–2011

aastate 2000-2011 väljarände ja tagasirände saldokordaja, % riigisündinutest

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute ja väljarännanute profiil

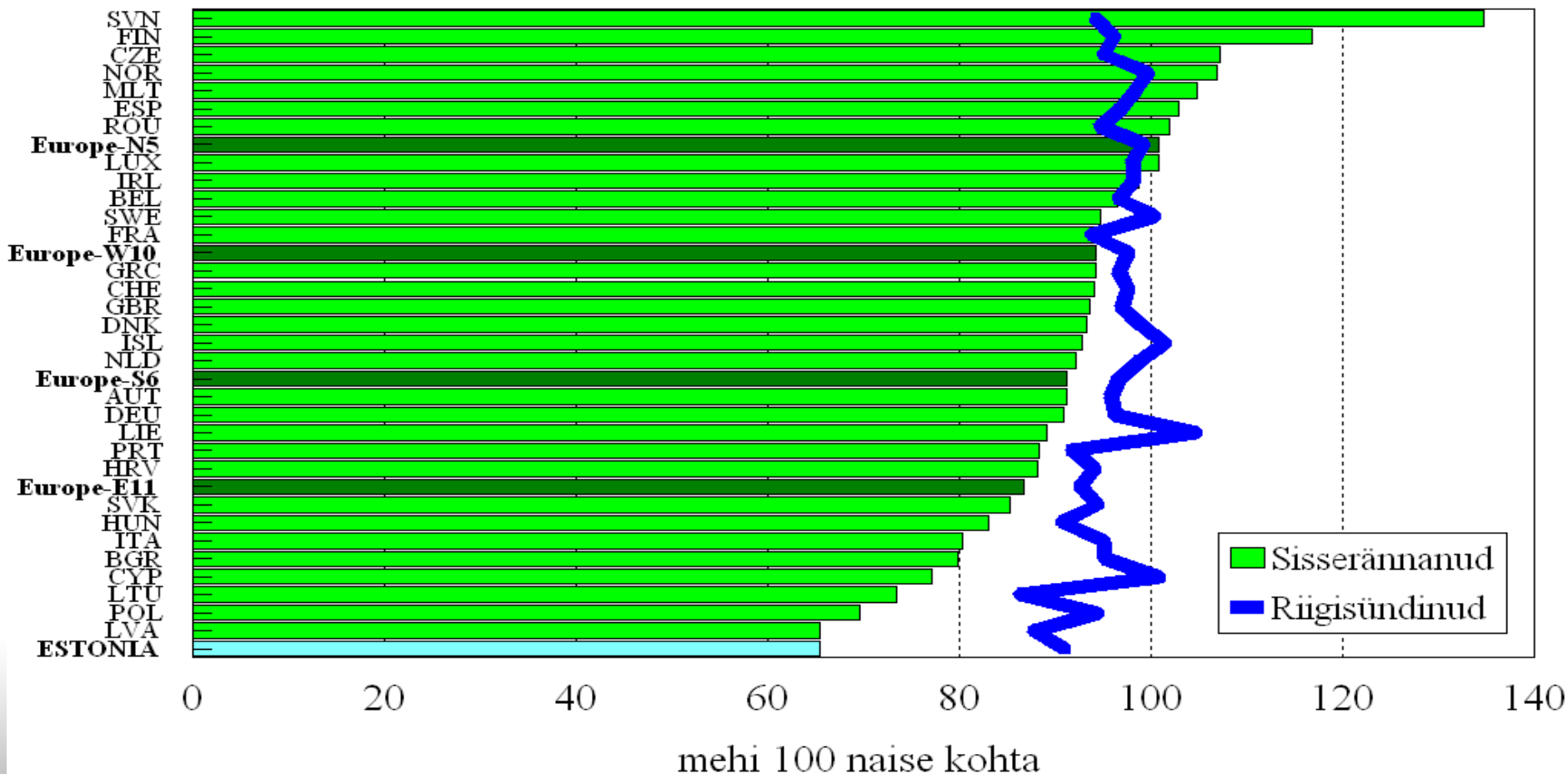
(Euroopa Liidu riikide 2010. a. vooru loenduste põhjal)

Sisserännanute soosuhe

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

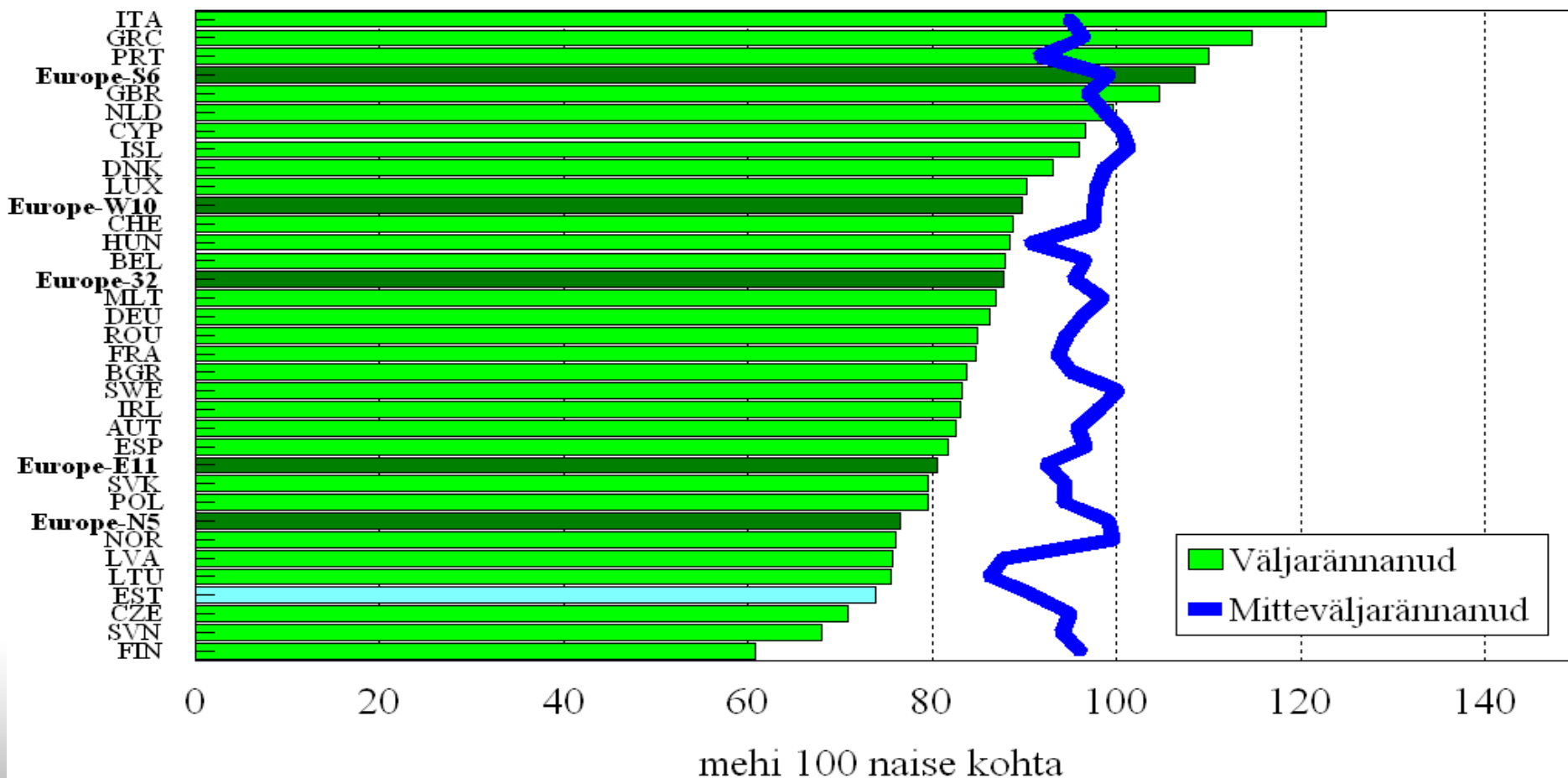
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarännanute soosuhe

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

sünniriik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

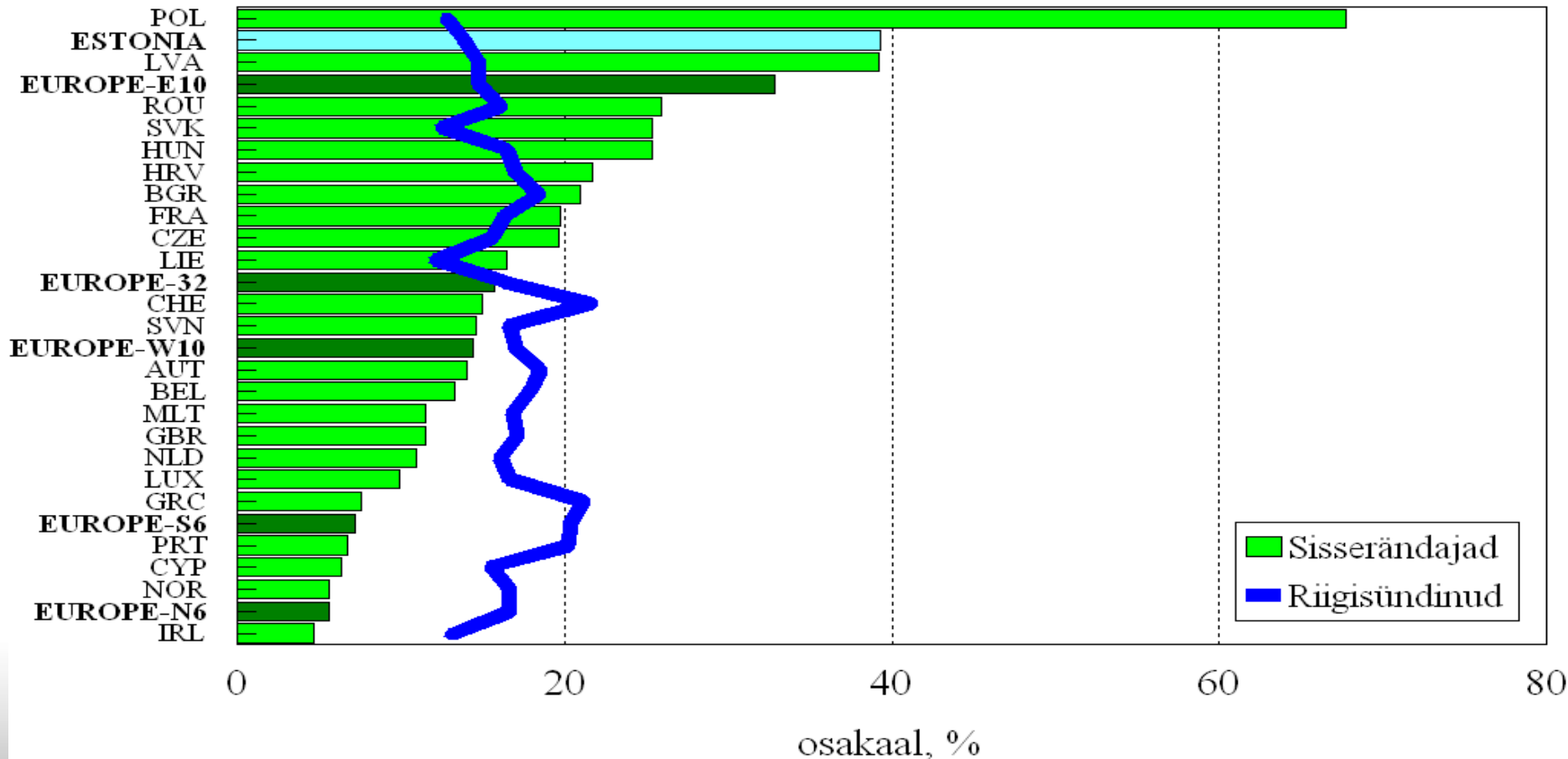
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute vananemismäär (65+ osakaal)

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

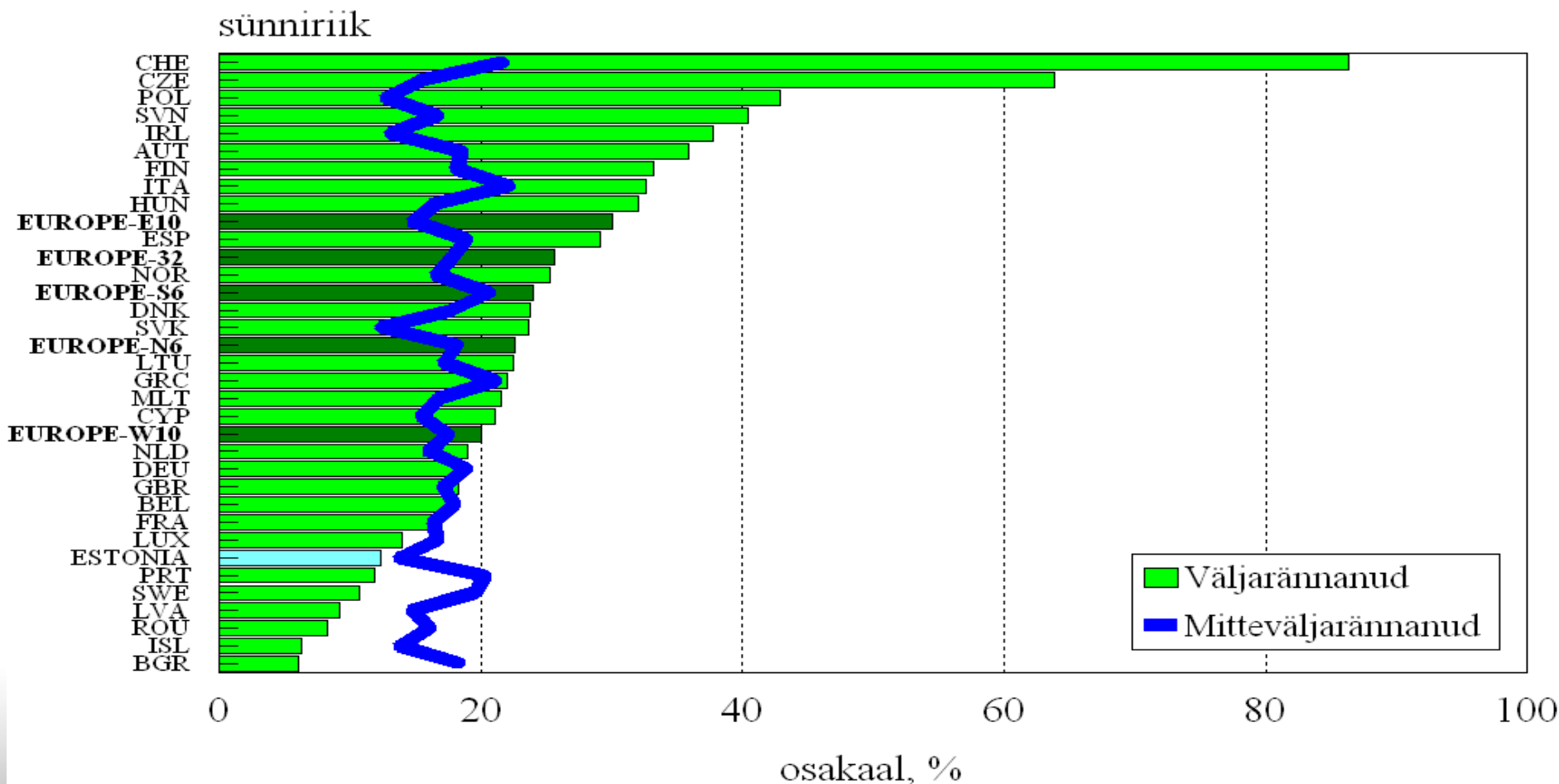

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarännanute vananemismäär (65+ osakaal)

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

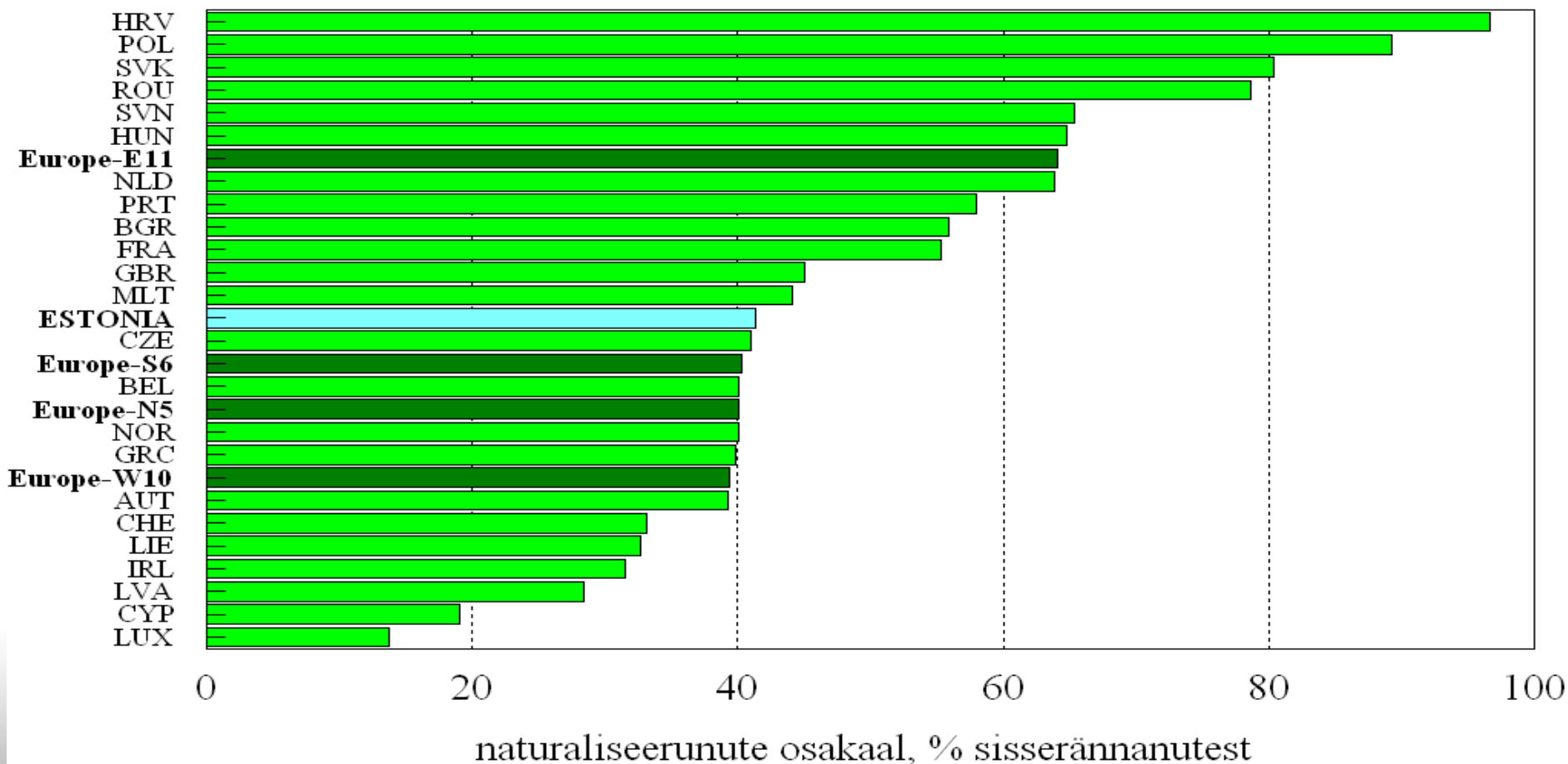
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute naturalisatsiooni määr

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

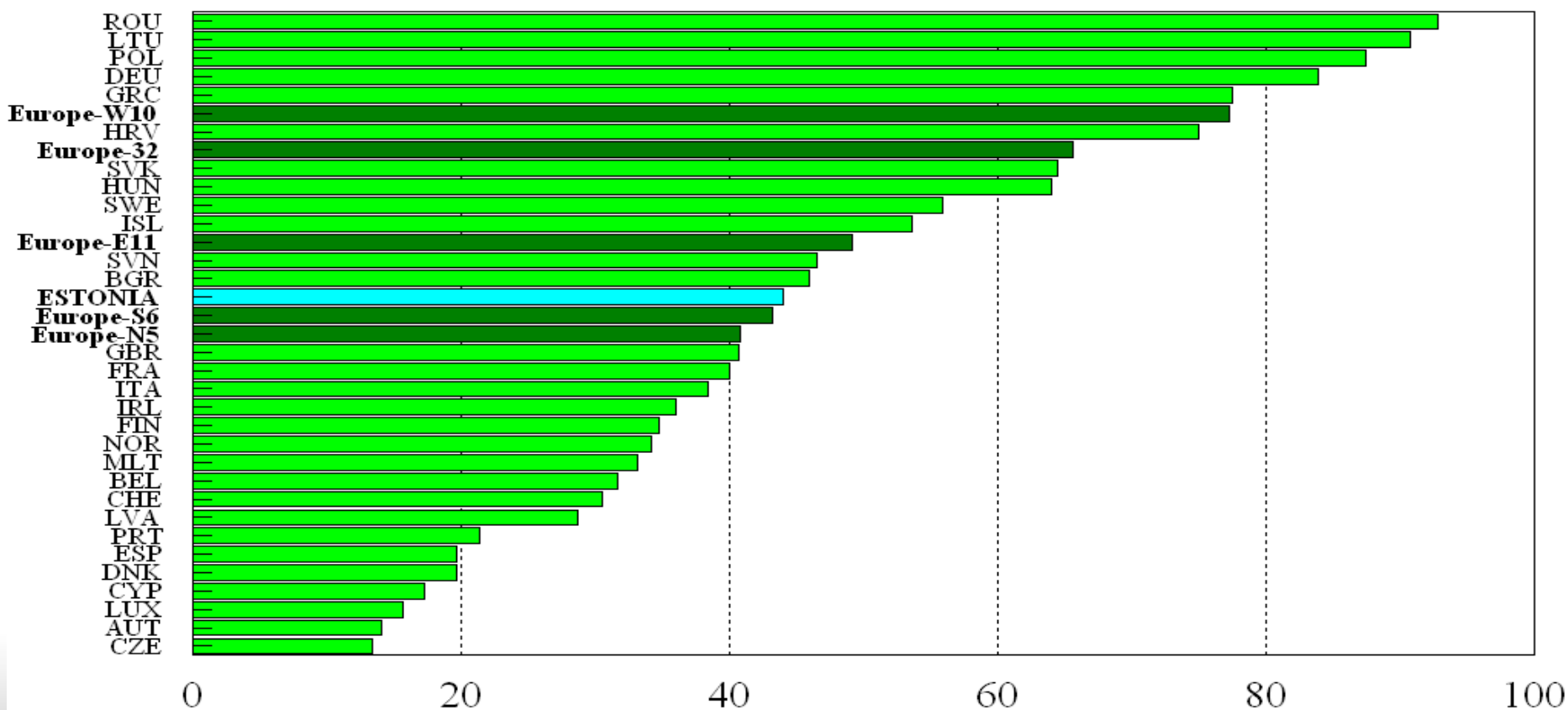
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Venemaalt sisserrännanute naturalisatsiooni määr

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

elukohamaa kodakonduse võtnute osakaal, % Venemaal sündinutest

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

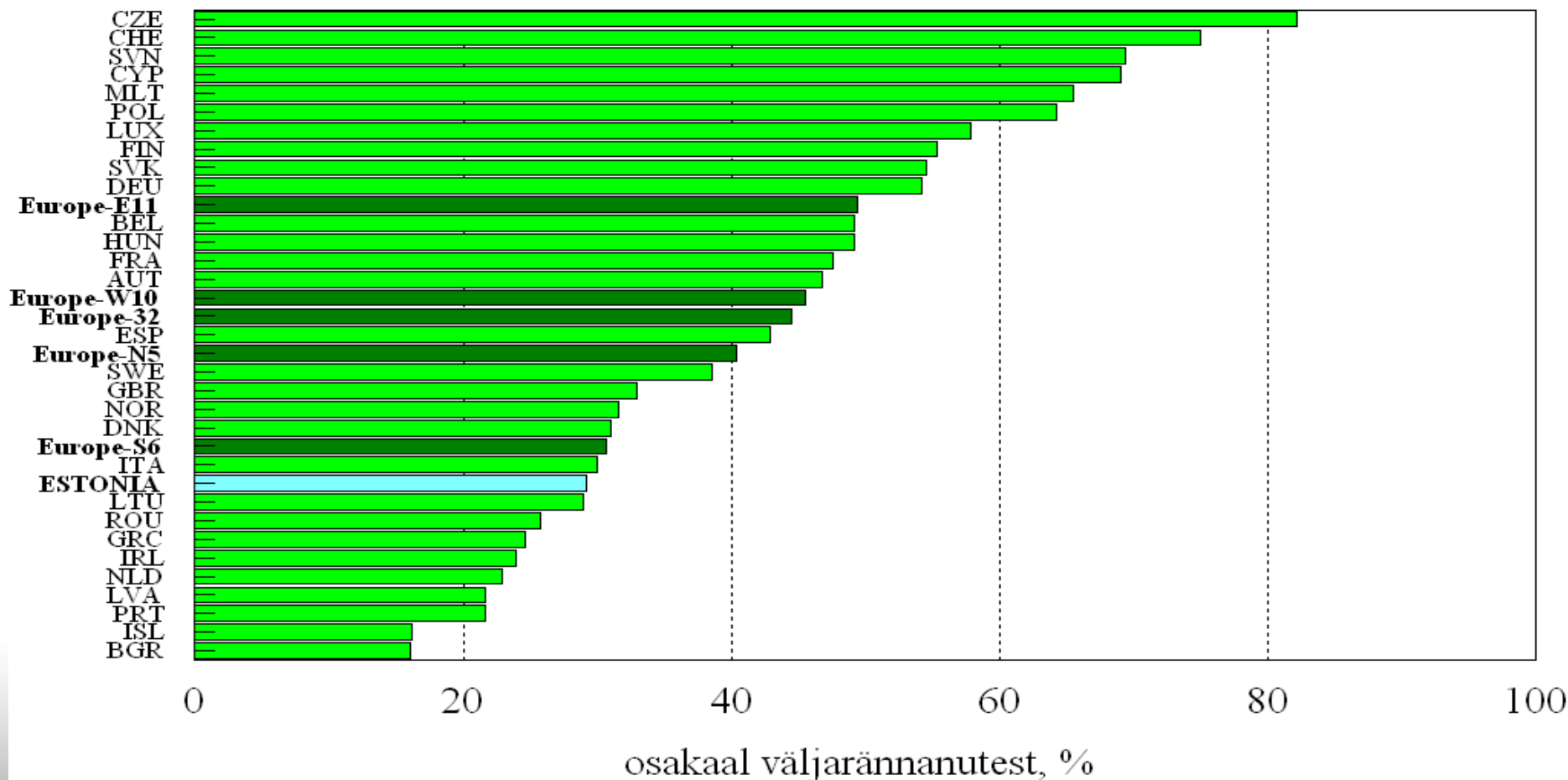
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarännanute naturalisatsiooni määr (elukohamaal)

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

sünniriik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

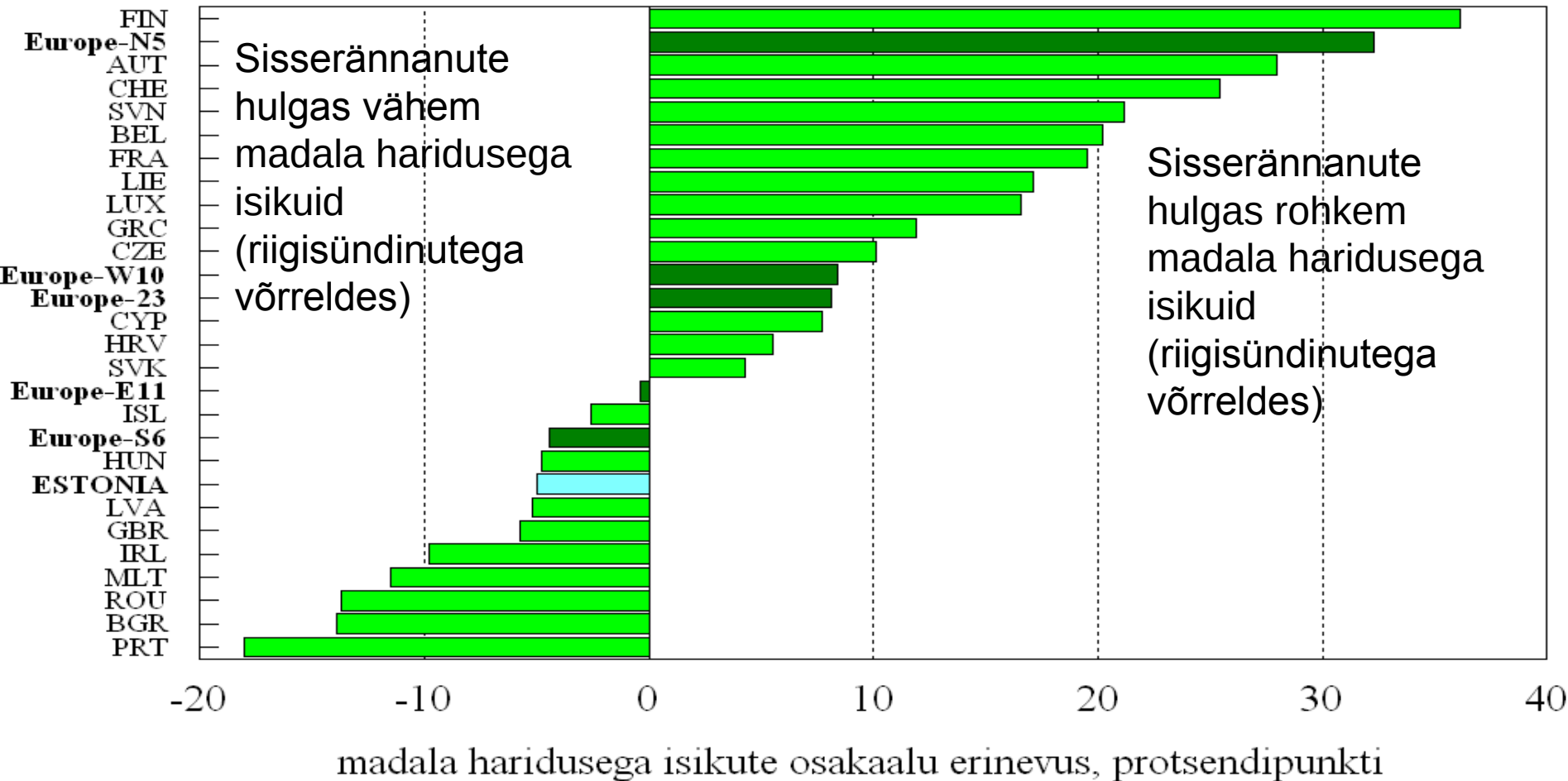
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute (30–49) haridustase: ISCED0-2

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

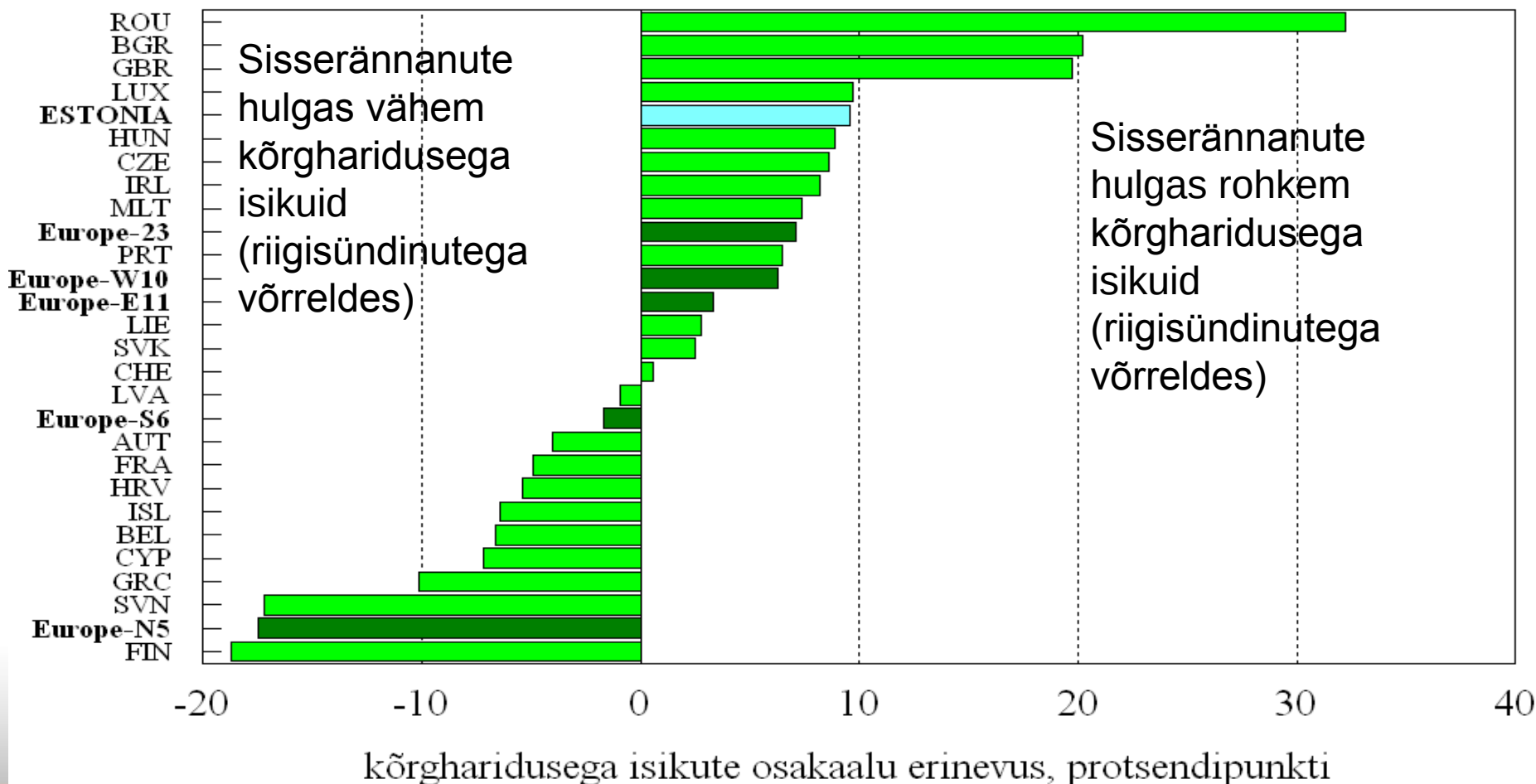

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute (30–49) haridustase: ISCED5+ Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

TALLINNA ÜLIKOOL

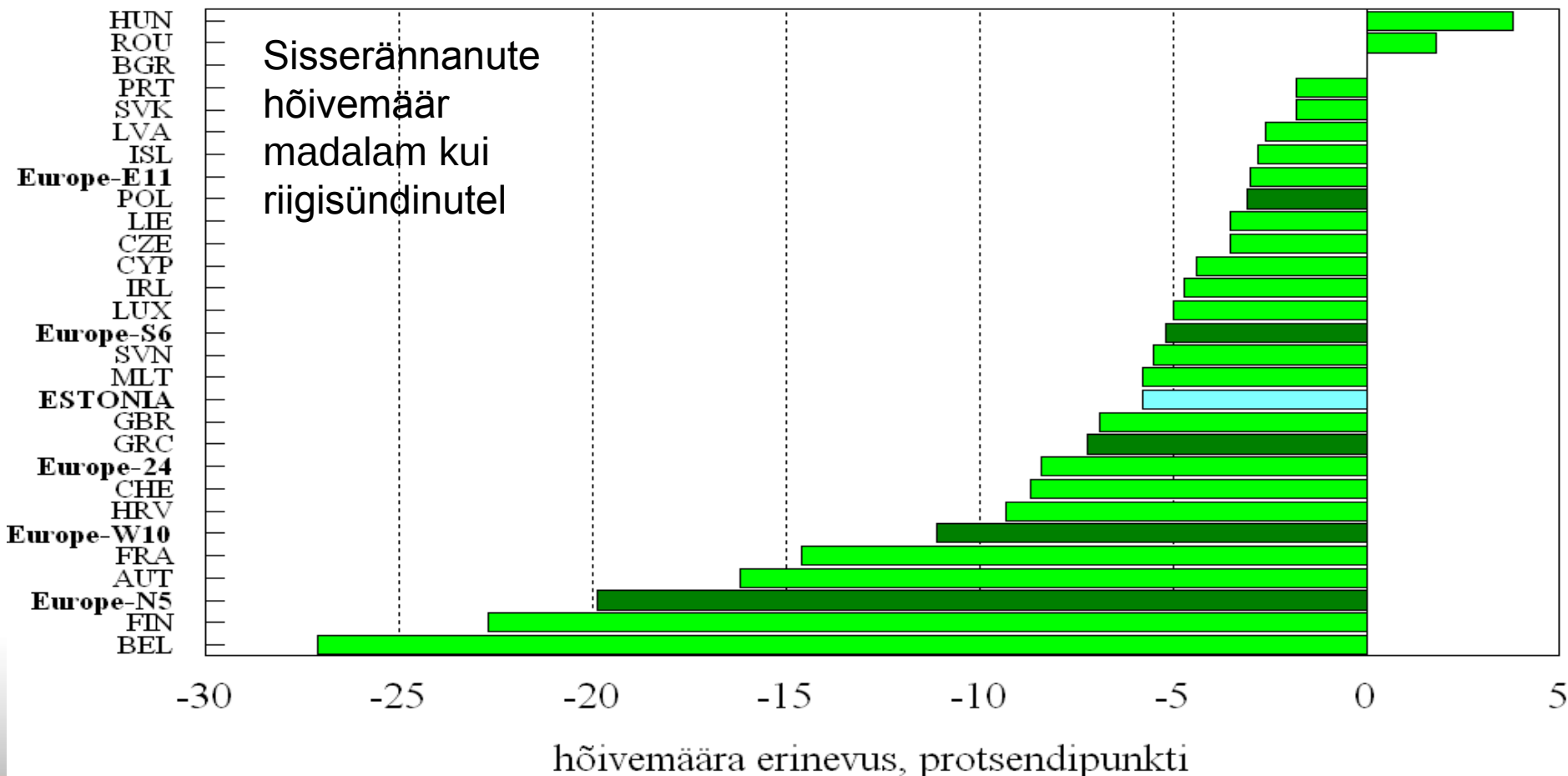
Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute (30–49) hõivemäär

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Sisserännanute
hõivemäär
madalam kui
riigisündinutel

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

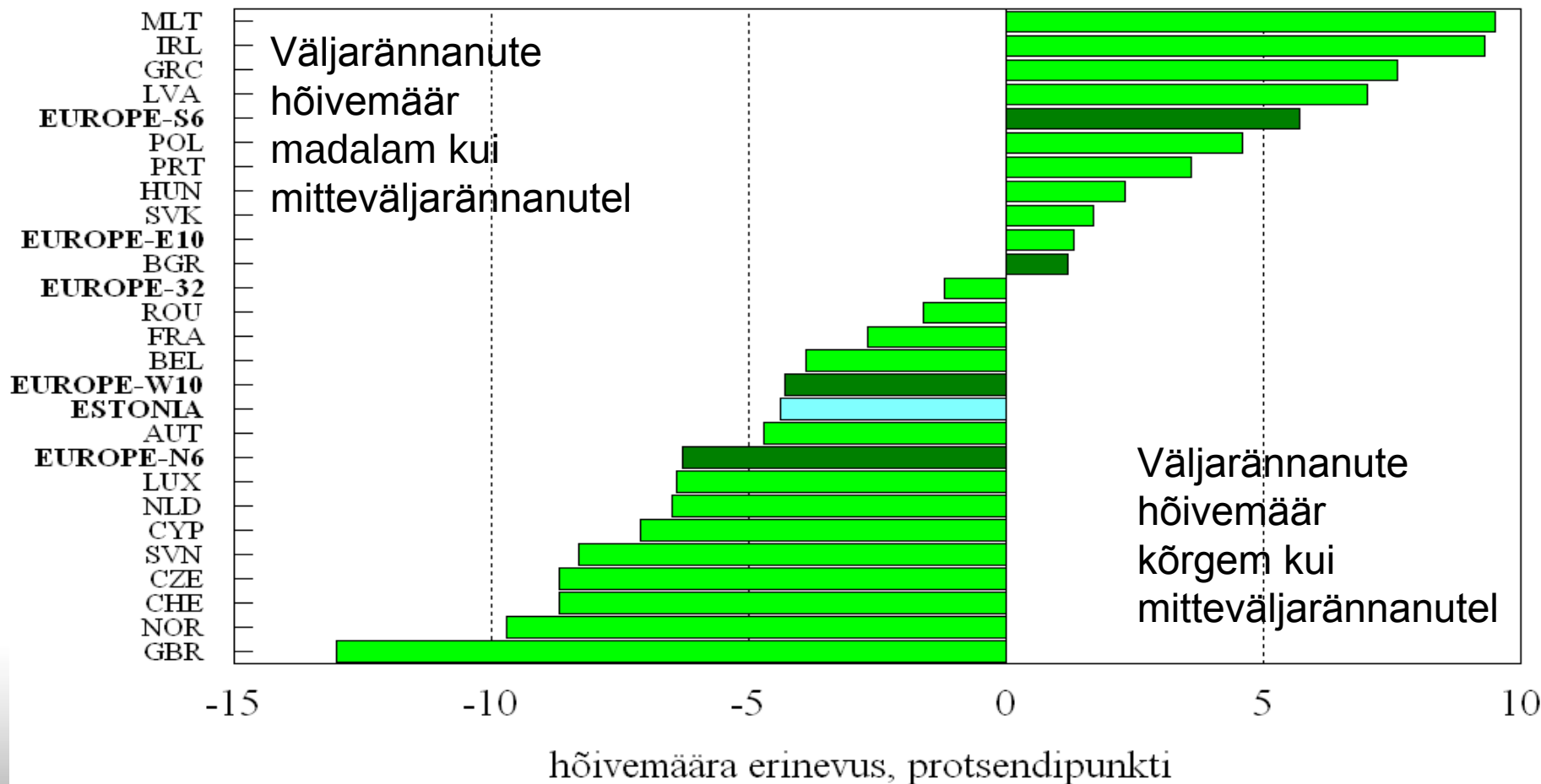
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarännanute (30–49) hõivemäär

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

sünniriik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

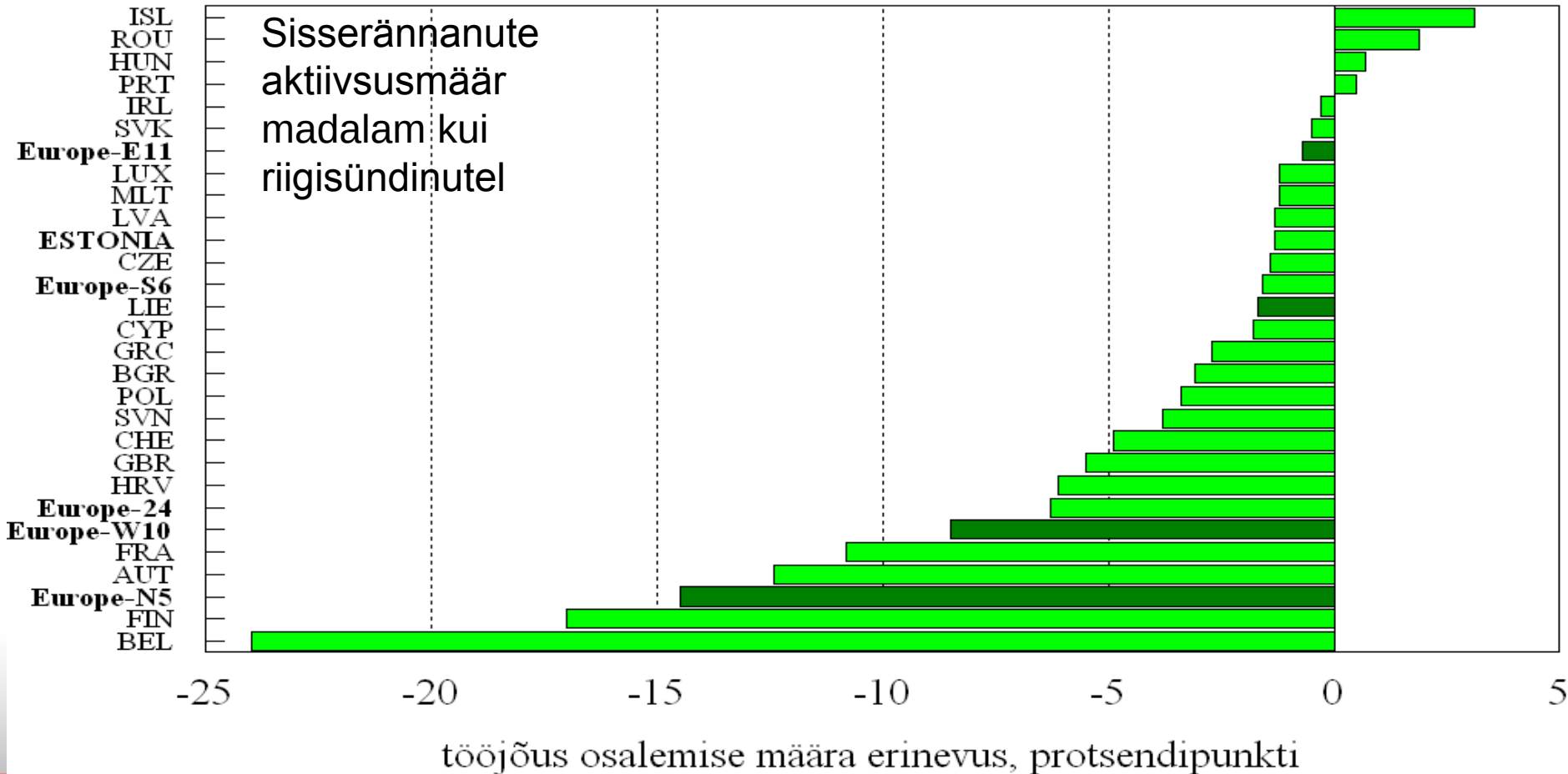
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute (30–49) tööjõus osalemise määr

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

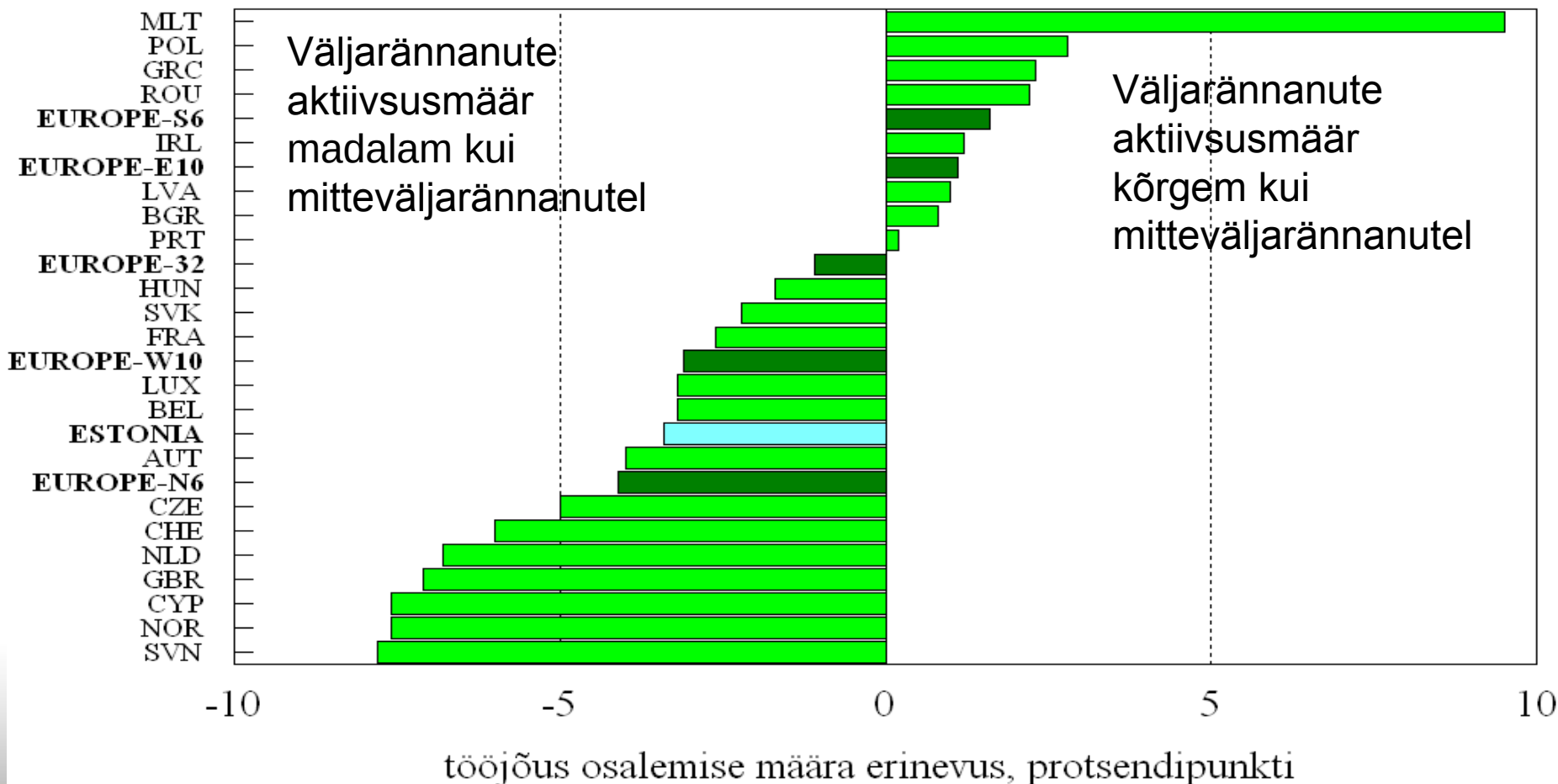
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Väljarännanute (30–49) tööjõus osalemise määr

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

sünniriik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

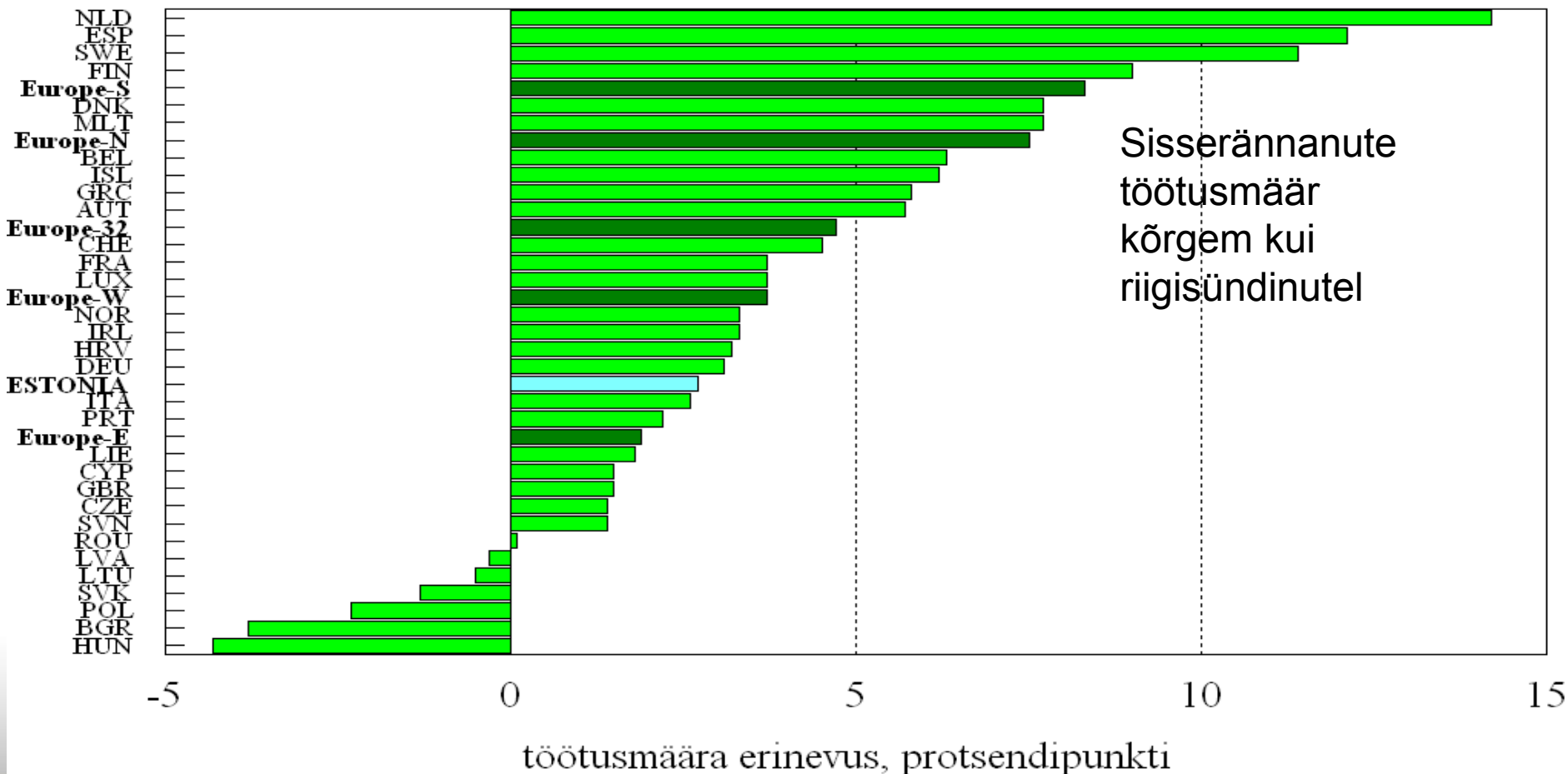
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute (kõik vanusrühmad) töötusmäär

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

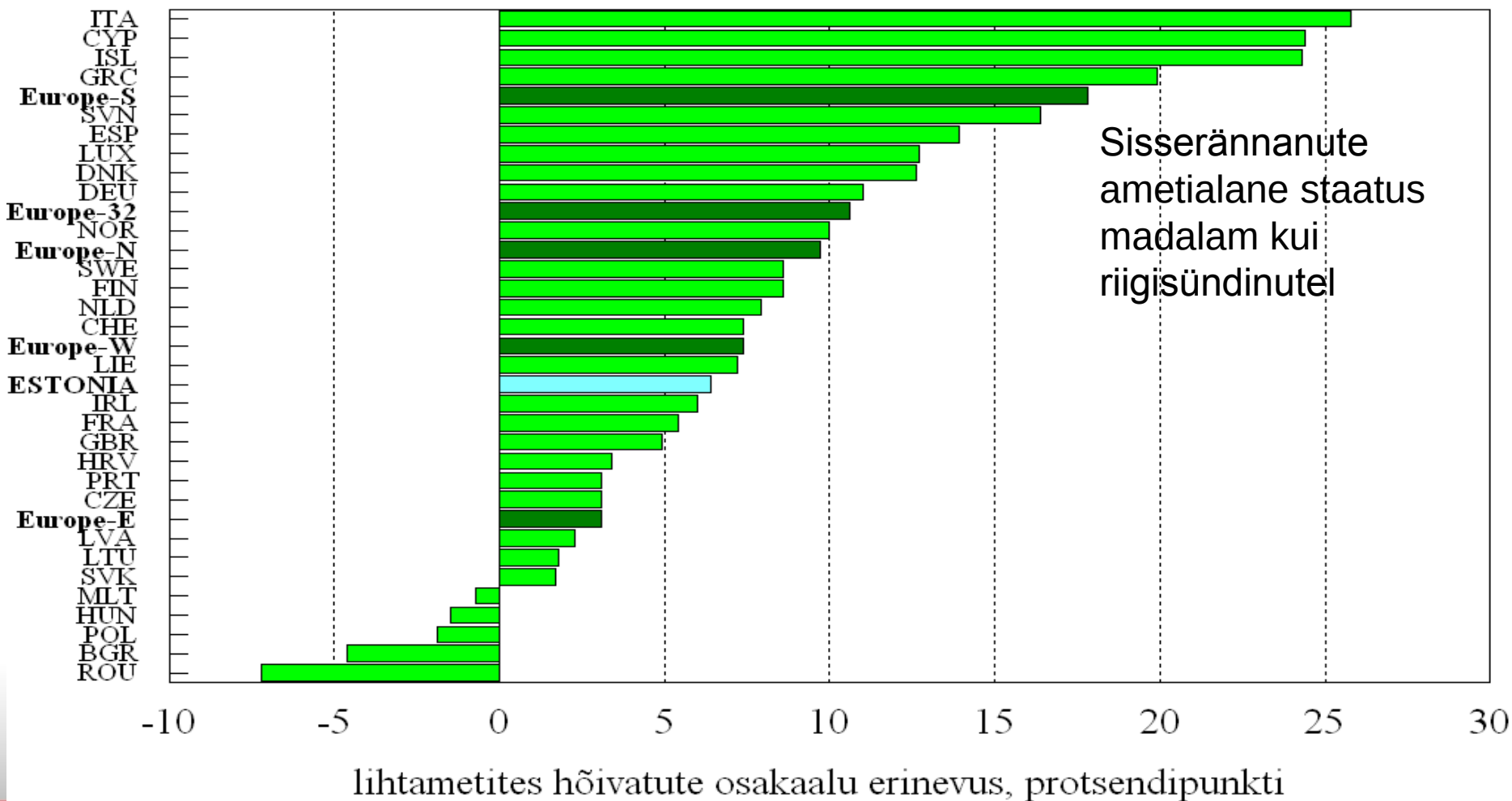

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute hõive lihtametites: ISCO-9

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

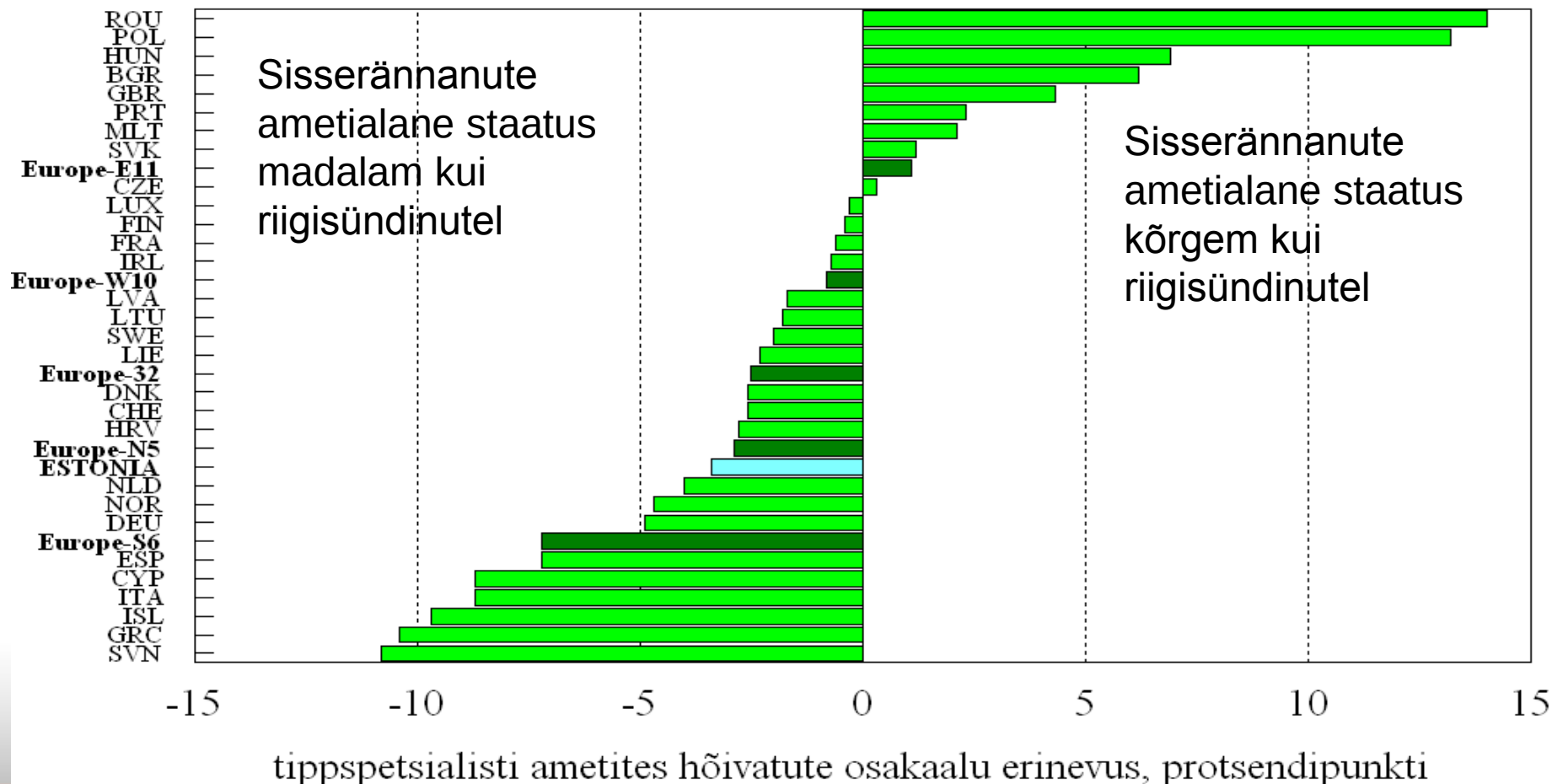
TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Sisserännanute hõive tippspetsialisti ametites: ISCO-2

Euroopa Liidu piirkonnad ja riigid, 2010.a. loendusvoor

elukohariik

Allikas: Euroopa Liidu 2010.a. vooru loendused, autorite arvutused

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Rände pikaajaline mõju rahvaarvule ja rahvastikukoostisele (ÜRO rahvastikuosakonna)

Tööealiste (20–64) osakaal

Euroopa piirkonnad, 2015 ja 2100 (ÜRO prognoosi alusel)

Piirkond	2015 (%)	2100 rändega prognoos (%)	2100 rändeta prognoos (%)
Põhja-Euroopa	58,0	50,0	48,4
Lääne-Euroopa	59,1	49,1	48
Ida-Euroopa	63,0	49,7	49,9
Lõuna-Euroopa	60,2	47,5	46,1
Euroopa	61,6	50,4	49,8

Allikas: UNPD, autorite arvutused

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

Rände mõju (hinnang) rahvastikukoostisele

Euroopa piirkonnad, 2015–2100 (ÜRO prognoosi alusel)

Piirkond	Sisserännanute esimese ja teise põlvkonna osakaal 2014 (%, 15–64)	Rändest tingitud rahvaarvu muutus 2015–2100 (%, rändeta variandi baasil)
Põhja-Euroopa	22,3	+44,5
Lääne-Euroopa	26,1	+27,0
Ida-Euroopa	4,7	-1,5
Lõuna-Euroopa	15,7	+23,5
Euroopa-32	18,5	+23,7

Allikas: Eurostat, UNPD, autorite arvutused

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti Demograafia Instituut

II osa järgneb...

